

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglas po ceniku / Oglase
oprejeva tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekoval račun št. 11.400

„JUTRA“

Polom separatističnega naskoka

ZMAGA JNS POVSOD ZAGOTOVLJENA.

Ob odločni volji vseh narodnemu in državnemu edinstvu zvestih Slovencev se je razbil naskok, ki so ga za jutrišnje podeželske volitve v Sloveniji pripravljali bivši klerikalci in drugi slični elementi, še preden je napočila odločilna ura. Vsa poročila, ki jih prejemanjmo iz Ljubljane, pravijo soglasno, da bo na bivšem Kranjskem povsod z večjo ali manjšo večino zmagala vsedržavna in vsenarodna politika Jugoslovanske nacionalne stranke. Prav tako zagotovila smo prejel iz vseh okrajev bivše Spodnje Štajerske, Prekmurja in Koroške. V nekaterih občinah punktaši niso niti mogli postaviti svojih lastnih kandidatnih list, v mnogih pa so se morali zadovoljiti s tem, da je JNS vzela na svoje liste nekaj njihovih zmernih pristašev, ki so se seveda obvezali, da bodo spoštovali tista svetla načela, po katerih se vodi vsa naša notranja politika.

Po vsem tem lahko že vnaprej sklepamo, da bo doživelo punktaštvo jutri tak polom kakršnega ni pričakovalo. Punktašev se je zato že polotila malo-dušnost, ki se je izražala zlasti na ta način, da prekljuje svoje kandidature na listah opozicije. Takih primerov prekljecev je vse polno tudi po mariborski okoličini, celo v najbližji. Nasprotno pa se polasča pristašev vsenarodne in vsedržavne politike vedno večje, naveduše-nje. Ponekod je razpoloženje tako, da bo zmagala list Jugoslovanske nacionalne stranke še celo dosti večja, kakor se je doslej pričakovalo. Sijajna so poročila iz Prekmurja, posebno iz mur-skoboskega okraja, kjer opozicije sko-raj ne bo. V nekaterih tamkajšnjih občinah ne bodo dobili nasprotniki niti toliko glasov, kolikor imajo kandidatov in namestnikov na listah; tako se glase tamkajšnja poročila. Samo nekaj občin je na bivšem Spodnjem Štajerskem, v katerih so se punktaši še včeraj in danes bahali s temi, da bodo ohi zmagali in bodo potem že pokazali »liberalcem«, kakor bi hoteli označiti pristaše Jugoslovanske nacionalne stranke, ki nimajo z bivšimi strankarskimi gibanji nobene-ga opravka, ker so se zares iskreno odrekli vsemu, kar je bilo in se oklenili nove politike bratstva in edinstva vseh Jugoslovancev.

Toda tudi v teh maloštevilnih občinah, ki so mimo tega večinoma najbrezpo-membnejše za sliko celote, bodo pristaši in prijatelji Jugoslovanske nacionalne stranke nedvomno storili vse, kar bodo mogli, da bodo zasleplencem odprli oči in jim pokazali pogubonosnost njihovega početja za vso našo banovino, za vse Slovence. Če jim bodo povedali, da so nasprotniki vsedržavne politike doživeli že povsod, v Srbiji, Hrvatski, Vojvodini, Bosni, Dalmaciji itd. strahovit poraz in da bi tako Slovenci ostali osamljeni, če bi se oklepali premaganih, potem bodo gotovo tudi še zadnji zapeljanci uvideli, da je edino pravilno, da zapuste potopljeno barko bivše Slovenske ljudske stranke, kakor tudi Socialne demokrat-ske stranke in se pridružijo mogočnemu mlademu gibanju Jugoslovanske nacio-nalne stranke. Od agilnosti in sposobnosti posameznih naših ljudi je torej veliko od-visno, če bodo znali oslabele in že vna-prej poraženo opozicijo še bolj osla-biti.

Zavedati se mora tako celokupnost ka-kor vsak posamezni volilec, da sedaj sploh ne gre več za to, kdo bo zmagal ju-tri pri naših občinskih volitvah na deželi, marveč za to, kako bo zmagala vsedr-žavna politika! Poraz opozicije je že go-tovo dejstvo, sedaj pa je treba še, da bo ta poraz tak, da se punktaštvo med Slo-venci ne bo moglo nikoli več pojaviti ne v tej ne v drugačni obliki. Gre za veli-častnost zmage! In pri tem, o tem smo trdno prepričani, bo hotela biti prva vsaka naša občina, od najmanjše do naj-večje. Tiste občine, v katerih bo zmagala list Jugoslovanske nacionalne stranke najsi najnejša, bodo na to lahko upravičeno ponosne in bodo mogle tudi zahtevati povsod več upoštevanja kakor tiste, v katerih bo zmagala pičla. To bo gotovo velika vzpodbuda za vse občine brez izjeme. Posebno pa mora biti vzpodbuda za naše obmejne občine, ki bodo z veliko zmago vsedržavnih list najlepše manifestirale voljo obmejnega ljudstva stati na braniku za enotno, slo-žno in srečno Jugoslavijo proti vsem so-vražnikom v državnih mejah in onstran njih. Jutri zato vsi na volišče! Vsi za liste Jugoslovanske na-cionalne stranke!

Nemški manever proti razorožitvi

SEJA NEMŠKE VLADE POD HINDENBURGOVIM PREDSEDSTVOM.
— NEMCI BI RADI ZVRNILI KRIVDO NA DRUGE. — FRANCIJA, AN-GLIJA, AMERIKA, POLJSKA IN MALA ANTANTA EDINE.

ŽENEVA, 14. oktobra. Nagli od-hod nemškega delegata Nadolnega v Berlin, kamor je prispel včeraj do-poldne, se je komentiral včeraj v kro-gih Društva narodov nad vse živo in obširno. Ta odhod se spravlja bolj v zvezo z dolgim telefonskim razgovo-rom, ki ga je imel Nadolny z Berli-nom, kakor pa s sklepi treh delegacij na večerji pri Normanu Davisu. Raz-laga se kot nemški manever v prvi vrsti za to, da dobi Nemčija dovolj ča-sa in v miru počaka na odločitev nem-ške vlade, ki se je sestala včeraj k iz-redni seji pod predsedstvom predse-dnika republike maršala Hindenburga, v drugi vrsti pa bi Nemčija rada ustva-rila vtis, da je postal položaj v Ženevi skrajno kritičen in bi tako rada iz-zvala negotovo kolebanje med tremi delegacijami. Prav tako pa je bila pred met najživahnejših komentarjev tudi skupna večerja angleške, francoske in ameriške delegacije. Kljub temu je ostal položaj nespremenjen in bo ostal tak do prihoda francoskega zu-nanega ministra Paula-Boncourja, ki ga pričakujejo tukaj še v teku današ-njega dne, oziroma do prejema nem-škega odgovora. Po daljših diskusijah in posvetovanjih je bil dosežen spora-zum, o katerem je sir John Simon ob-

vestil Nadolnega še pred njegovim odhodom v Berlin.

Kakor je že znano, ne bodo pristale tri velesile Anglija, Francija in Ame-rika na nobeno novo oborožitev Nem-čije. Drugič ne bodo dopustile na po-nedeljkovi seji nobene razprave prej, preden ne bo Nemčija jasno odgovori-la ali sprejme ta princip ali ne. Glede vprašanja trajanja prve periode kon-trole nad razorožitvijo, kakor tudi gle-de dobe te kontrole je bil dosežen končni sporazum tako, da so ostale nerešene le še nekatere tehnične po-drobnosti.

Nemška delegacija se je včeraj do-poldne trudila, da bi se pokazala čim popustljivejšo in bi za eventualni ne-uspeh vrgla krivdo na nepopustljivo stališče Angležev. To postopanje Nemčije se spravlja v zvezo z odsot-nostjo italijanskega delegata Aloisija. Italija hoče igrati vlogo posredoval-ca v primeru neuspeha in bi navela-la pri tem vprašanje o odredbah pak-ta štirih velesil. Norman Davis in sir John Simon sta pa odločno proti temu, da bi se razorožitveno vprašanje raz-pravljalo izven Ženeve. Isto stališče zavzemata tudi Poljska in mala an-tanta.

Preureditev Italije v korporacijsko državo

MUSSOLINI NAMERAVA PRIVESTI FAŠIZEM VSE BLIŽE STALINIZMU KA-KOR JE BIL DOSLEJ.

PARIZ, 14. oktobra. Ob priliki obiska francoskih parlamentarcev v Rimu je na-pravil glavni sotrudnik lista »Echo de Paris« Henry de Kerillis obisk pri Mus-soliniju, ki mu je v razgovoru med dru-gim podal tudi naslednje interesantne iz-jave o spremembi italijanske ustave: »Pripravljam velike stvari z namenom, da pridemo čimprej do Italije kot stanov-ske države. Delo je treba organizirati tako, da bo odgovarjalo potrebam kon-zumenta, proizvajalca in delavca. Zato morajo ti organizirati delo sporazumno, država pa bo le najvišja razsodnica in varovateljica državne skupnosti. Stano-vi oziroma njihove organizacije morajo sami urediti vprašanje proizvodnje, ker smo spoznali, da ni mogoče ostati pri današnji praksi, da se proizvaja vse ka-korkoli in kadarkoli. Taka nesmiselnost!

sedanje produkcije vodi v katastrofo. Za-starelih idej o liberalnem kapitalizmu je konec. Zato nameravam ustanoviti sta-novske organizacije za vsako panogo in-dustrijskega dela in kmetijstva posebej. Svoje načrte bom izvedel postopno. Po končani politični ureditvi države se bom tedaj lotil gospodarske. Svoj načrt sem zgradil na podlagi izkušenj vseh držav-nikov tudi Roosevelta in Stalina, in je zato nerazrušljiv. »Državni tajnik Ros-soni je izjavil Kerillisu, da bo gospodar-ska preureditev Italije v korporativno, stanovsko državo, predvidena na 20 do 30 let. Vlada namerava organizirati vse gospodarstvo v 35 industrijskih in 8 kme-tijskih stanovih ali korporacijah. Vsi na-črti so že izdelani, vendar pa podrobno-sti še niso znane.

Organizacijam JNS

LJUBLJANA, 14. okt. 1. Radio Ljub-ljana bo oddajal poročila o poteku vo-litev dne 15. oktobra ob 10., 11., 12., 13., 15., 16. in 17. uri, v večernih urah pa poročila o rezultatu volitev. Na-mestite radio-zvočnike na vseh javnih prostorih. 2. Banovinsko tajništvo po-sluje danes, v soboto, neprekinjeno od 8. zjutraj do 21. in lutri, v nedeljo, od 7. zjutraj dalje. Telefon interurban je 34—99. 3. Glede poročanja o poteku volitev na dan volitev, kakor tudi gle-de poročanja o rezultatu se ravnajte točno po navodilih naših okrožnic. — Banovinsko tajništvo JNS.

NOVI POSLANIK NEMČIJE V BEO-GRADU.

BEOGRAD, 14. oktobra. Davi ob 8. uri je prispel sémkaj novi nemški posla-nik na jugoslovanskem dvoru von Hee-

ren, ki mu je bil na kolodvoru prirejen svečan sprejem. Na peronu so se zbrali člani nemške kolonije, osebje tukajšnje-ga nemškega poslaništva z legacijskim kancelarjem na čelu, našega zunanjega ministra dr. Jevtića pa je zastopal šef protokola Branko Popović. Novi posla-nik se je takoj po pozdravu odpeljal v nemško poslaništvo. V kratkem bo novi poslanik sprejet v nastopni avdienci pri Nj. Vel. kralju Aleksandru, kateremu bo izročil svoja akreditivna pisma.

MEDNARODNA TRGOVSKA ZBOR-NICA.

PARIZ, 14. oktobra. Mednarodna tr-govska zbornica se je sestala danes k svoji plenarni seji, ki se je udeležujejo delegati 31 držav. V resoluciji, ki je bi-la na seji sprejeta, se ugotavlja, da je uspešna borba proti mednarodni gospo-darski krizi mogoča le tedaj, če bodo stabilizirane valute.

Titulescu v Carigradu in Ankari

POMEN IN NAMEN OBISKA ROMUNSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA TITULESCA V SOFIJI.

SOFIJA, 14. oktobra. Predsinočnjim je sprejel romunskega zunanjega mi-nistra Titulescu v posebni avdienci kralj Boris, nakar je Titulescu nada-ljeval svoje konference z ministrskim predsednikom Mušanovim. Včeraj po-poldne je sprejel Titulescu bolgarske in tuje novinarje, katerim je izjavil, da je imel njegov obisk v Sofiji namen in-formirati bolgarske državnike o stali-šču Romunije napram raznim aktual-nim balkanskim, srednjeevropskim in pa svetovno-političnim vprašanjem. Na drugi strani je želel zvedeti v vseh teh vprašanjih tudi meročajno bolgarsko mnenje. Njegov obisk je smatrali kot popolnoma prijateljski in ga je ves bolgarski narod kot take-ga s svojim prisrčnim sprejemom tu-di pravilno razumel. Prijateljstvo med

obema državama pa je treba še po-globiti. Titulescu je tudi napovedal skorajšnji sestanek bolgarskega in romunskega kralja. Po podpisu romun-skoturške prijateljske in nenapadal-ne pogodbe v Ankari bo odpotoval Ti-tulescu še v Atene, kjer bo izvršil isto nalogo, kakor jo je v Sofiji. Titulescu je danes prispel v Carigrad in An-karo.

NAGRADA 7.000.000 D. V. ATENTA-TORJEV.

BEOGRAD, 14. oktobra. Notranje mi-nistrstvo je razpisalo nagrado 10.000 Din kot priznanje onem, ki bi kakorkoli pri-pomogel k izsleditvi atentatorjev, ki so v zadnjem času polagali peklenke stro-je na jugoslovanske železniške objekte in naprave.

Bilo kuda K-K svuda!

Dnevne vesti

Obisk praških stražnikov pevcev v Mariboru

Včeraj popoldne so se pripeljali z dvema okrašenima avtobusoma v Maribor praški policijski stražniki, ki tvorijo samostojen, močan in dobro izvežban pevski zbor. Pred kolodvorom jim je bil prirejen pristen sprejem in so jih pozdravili v imenu tukajšnje JČ lige predsednik minister v p. g. dr. Kukovec, v imenu mariborske mestne občine podžupan g. Golouh in v imenu tukajšnje policije predstojnik mestne policije g. dr. Hacin. Vojaška godba je zaigrala češkoslovaško in jugoslovansko himno.

Dopoldne so se gostje odpeljali na pobrežje pokopališče, kjer so položili na skupnih vojaških grobovih tamkaj pokopanih češkoslovaških častnikov in vojakov krasen venec. Popoldne so si pa gostje ogledali mesto.

Zvečer je bil v nabito polni veliki kazinski dvorani koncert, ki je v vsakem oziru odlično uspel in dosegel pri občinstvu viharo navdušenje in priznanje, ki se nikakor ni moglo poleči. Koncertu so prisostvovali poleg izredno mnogoštevilnega občinstva minister v p. g. dr. Kukovec, podžupan g. Golouh, predstojnik mestne policije g. dr. Hacin, narodni poslanec g. dr. Pivko, predsednik Glasbene Matice g. dr. Tominec, obmejni komisar g. Krajnovič in drugi. Pred zborom 35 praških stražnikov je najprej spregovoril v pozdrav zastopnik zbora in orisal njegovo kratko zgodovino: Zbor je bil ustanovljen že leta 1910. Nato je predstavil občinstvu izvrstnega pevovodjo, pod čigar spretnim vodstvom je zbor zapel najprej jugoslovansko in nato češkoslovaško himno, nakar je v treh delih nad vse dovršeno absolviral vrsto razmeroma težkih češkoslovaških in jugoslovanskih umetnih pesmi. Po pesmi »Slovenec sem«, sta izročila dva zastopnika tukajšnjih stražnikov zboru v roke pevovodje krasen lovorjev venec. Praški pevci so morali na navdušeno zahtevo občinstva dve pesmi ponoviti, ob koncu koncerta pa še dodati štiri pesmi.

Ko so gostje zapuščali kazinsko poslopje, jim je množica na Slomškovem trgu priredila pri vstopu v avtobusa, s katerima so se odpeljati na prijateljski večer k »Orlu«, viharne ovacije. Praški stražniki so prenočili v vojašnici kralja Petra, danes pa so se odpeljali v Ljubljano, kjer bodo priredili svoj drugi koncert v naši banovini.

Pred oltar sta stopila danes dopoldne ob 10. uri v frančiškanski cerkvi g. Alfred Kos, učitelj meščanske šole v Bački Palanki in gđc. Tina Gajšekova iz Slovenjgradca. Priči sta bila za ženina g. Mlačnik, za nevesto pa g. Ivnik. Bilo srečno.

Prodajalna Jos Benko na Aleksandrovi c. 19

obvešča ceni, odjemalce, da je znižala cene prekaženemu kareju in vratovini na Din 14.— ter svezemu kareju na Din 12.— in se priporoča za številan obisk. 3933

Pri »Zdravstvenem domu« v Mariboru je postavljen z odlokom ministra za socialno politiko in narodno zdravje za uradniškega pripravnika g. Josip Popov.

Nočna lekarniška služba. Prihodnji teden ima nočno lekarniško službo Albaneževa lekarna »Pri sv. Antonu« v Frankopanovi ulici.

Jezikovni tečaji Ljudske univerze. Letos otvori Ljudska univerza zaenkrat sledeče jezikovne tečaje: 1. Tečaj srbohrvatskega jezika (za začetnike). 2. Tečaj ruskega jezika (za začetnike). 3. Tečaj ruskega jezika (nadaljevalni, višje stopnje). Prijave sprejema g. Šumliak, Krekova ulica 1, vsaki dan predpoldne.

Promenadni koncert. Ob lepem vremenu bo jutri dopoldne v mestnem parku promenadni koncert od 11. do 12. ure pri katerem bo igrala železničarska godba »Drava« pod vodstvom kapelnika g. Žekarija.

Odbor krajevne organizacije JNS na Pobrezju poziva vse svoje člane in prijatelje, da se v nedeljo, 15. t. m. polnoštevilno udeležijo občinskih volitev in volijo nositelja liste JNS g. Matijo Volka. Naj ne bo nikogar, ki ne bi storil v nedeljo svoje državljanske dolžnosti. Volišče za Pobrezje je v šoli na Zrkovski cesti, in sicer za volilce z začetnimi črkami A do M v pritličju in za volilce N do Ž v prvem nadstropju.

Točenje alkoholnih pijač prepovedano. V vseh občinah, kjer bodo jutri občinske volitve, je točenje alkoholnih pijač prepovedano danes, jutri in v ponedeljek. Gostilne na deželi bodo torej zaprte tri dni, ker se zaradi redkih pivcev brezalkoholnih pijač pač ne bo izplačalo držati lokale odprte.

Šolske knjige za vse šole in šolske potreščine v največji izbiri pri Zlati Brišnik, Maribor, Slovenska ulica 11.

PREDSVEM

TRIO IRON-CEVI!

*Prsten bode
stojaj pripravljen
selektiven
a reprodukcija bode
odlična!*

Zastopnik za Jugoslavijo: F. L. Rosenfeld, Beograd, Zeleni venec.

Gradnja Delavskega azila v Mariboru. Mestni upravni odbor je na svoj petkovi seji pregledal ponudbe posameznih tvrdk za zgradbo Delavskega azila v Mariboru. Kot najnižjemu ponudniku so bila gradbena dela oddana tvrdki inž. Dukič iz Ljubljane.

Ljudska univerza v Mariboru. V ponedeljek 16. t. m. ob 20.15 spominska proslava 150-letnice smrti velikega Danca Grundtviga, ustanovitelja ljudskih visokih šol, verskega reformatorja in obnovitelja danskega narodnega življenja. Kako ga častijo Danci, je razvidno iz tega, da postavljajo sedaj temu nordijskemu preroku v Kopenhagnu mogočno katedralo. Na ves kulturni svet od severa do juga je močno vplival ta ljudskovisokošolski pokret — radi tega se pridružujejo letošnjemu danskemu slavlju vsi kulturni narodi. V njegov spomin bo predaval g. ing. Kukovec o Grundtvigovi ljudski visoki šoli z ozirom na sedanjo krizo demokracije. Stena bo okrašena z dansko zastavo, na gramofonski plošči se bosta igrali dve danski narodni himni in naposled sle di še nekaj skioptičnih projekcij. Za te pripomočke se imamo zahvaliti danskemu poslanstvu v Beogradu. Za to proslavo se ne bo pobirala vstopnina.

Važno opozorilo gostilničarjem. Za gostilničarski kongres v Beogradu se je v Mariboru prijavilo precejšnje število udeležencev, vendar pa *še nujne prijave vedno sprejema Zdrženje gostilničarjev v Vetrinjski ulici. Kongresa se udeležijo lahko vsak gostilničar, vsak njihov svec, prijatelj ali znanec. Če se bo prijavilo zadostno število bo vozil iz Ljubljane poseben vlak, kateremu se bodo priključili Mariborčani na Zidanem mostu. Pri posebnem vlaku so preračunani stroški za vožnino za dvodnevno prehrano in prenočnino ter postrežbo v III. razredu na 295 Din, v II. razredu pa na 425 Din. V nasprotnem primeru pa je odobrena po lovična vožnja in so stroški z vso oskrbo preračunani v III. razredu na 474 Din, v II. pa na 715 Din. Udeleženci se odpeljejo iz Maribora v ponedeljek 23. tm. in se bodo vrnili 26. tm. zjutraj.

Izlet v Slov. gorice in Prekmurje. Društvo »Putnik« sporoča, da so za jutrišnji izlet v Slov. gorice in Prekmurje še nekatera mesta na razpolago. Cena avtobusa je 90 Din. Odhod bo utri v nedeljo 15. t. m. ob 7. uri zjutraj izpred hotela »Orle«.

Beograjski Slovenci so dobili lasten list. Včeraj je izšla v Beogradu prva številka »Slovenskega beograjskega tednika«, ki ga izdaja neka skupina tamkajšnjih Slovencev. V uvodniku izjavlja uredništvo lista, da bo novo slovensko tedensko glasilo služilo zvezi med Slovenci doma in med onimi v prestolici ter okolici. Glavni urednik lista je pisatelj g. dr. Vladimir Bartol.

Pojasnilo. Na nešteta vprašanja po vzroku izmenjave v vodstvu zbora malih harmonikarjev poročam v izogib napakega tolmačenja sledeče: Ponudbe damske sekcije ISSK Maribora za nadaljnji pouk zbora malih harmonikarjev nisem sprejel, ker mi je omenjeni odsek stavil pogoje, ki jih kot glasbeni pedagog nisem mogel sprejeti. Sporočam pa, da poučujem odslej harmonikarje »Pomladka Rdečega križa«. Vilko Šušteršič, strok. učitelj.

Sokolsko lutkovno gledališče Sokola Matice v Narodnem domu bo otvorilo svojo letošnjo sezono jutri ob 16. uri z vzrizeritvijo pravljicne igre v 4 dejanjih »Gašperček v peklu«. Predstava bo le v primeru slabega vremena.

Samo do vključno ponedeljka (ne do torka, kakor je na plakatih pomotoma javljeno) prvovrstni vefilm »Sezona v Kairu« z Willijem Fritschem, Renato Müllerjevo in Leopoldino Konstantinovo.

V nedeljo zvečer ljudska predstava g. Svengalija v »Veliki kavarni«.

Zbor harmonikarjev »Pomladka rdečega križa« poučuje strokovni učitelj Vilko Šušteršič, dosedanjí vodja zbora harmonikarjev »ISSK Maribora«. Dosedanji uspehi jamčijo za dobro metodo. Čisti dobiček koncertov je namenjen za zgradbo doma »Pomladka rdečega križa« v Dalmaciji. Prijave vsak dan v deški meščanski šoli od 15. do 17. ure.

Plesna šola Sokola I. bo zopet v nedeljo zvečer ob pol 20. uri v mali dvorani Narodnega doma. Vabljeni vsi!

Avtobusni izlet na Dunaj je zaradi deževnega vremena preložen na prihodnjo nedeljo 22. t. m. Odpeljal bo iz Maribora ob 6. uri izpred hotela »Orle«. Povratek pa bo z Dunaja v ponedeljek 23. tm. ob 20. uri.

V nedeljo, dne 15. oktobra priredi Esperantsko društvo izlet k Mariborski koči. Zbirališče na Glavnem trgu ob 6. uri zjutraj.

Kavarna »Astoria«. V nedeljo 15. tm. popoldanski in večerni koncert znane in priljubljene kapele prof. Kubička.

Nenavadna huda nezgoda. Vojačka Jana Milenkovića, ki služi pri mariborskem 45 pehotnem polku je doletela v četrtek popoldne nenavadna huda nezgoda. Ko se je mudil po nekili opravih v mariborskem Narodnem gledališču, je moral v silo poiskati stranišče. Angleško stranišče je porabil na orientalski način. Stopil je na porcelanasto školjko, ki se je pod težo telesa zdrobila. Pri tem je padel na zadnji del in so se mu črepije globoko zarile v meso. Poškodovan se je tako hudo, da so morali poklicati mariborske reševalce, ki so ga prepeljali v vojaško bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč.

Z lato po glavi. V Črešnjevcu so se v četrtek zvečer sprli fantje. V prepiru je nekdo udaril 37letnega delavca Friderika Alta z lato tako močno po glavi, da mu je prebil lobanjo. Ranjeni Alt je moral iskati pomoči v mariborski bolnišnici.

Tatovi so napadli v vinogradu čuvaja. Ivan Lorbek, čuvaj nekega vinograda v Krčevini, je imel burno noč od preteklega četrta na petek. V pozni uri je opazil za nekim grmovjem temne sence in je takoj vedel, da so to tatovi, ki so prišli po grozdje. V tem hipu pa je že začutil ostrino noža v svoji desni roki. Ker se je postavil napadalcu v bran, ga je ta vrezal še trikrat z nožem v pleča. Nevarno poškodovanega čuvaja so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico, napadalec pa je izginil brez sledu.

Kino Union. Od danes dalje čarobni prvovrstni vefilm »Sezona v Kairu« z Willijem Fritschem, Renato Müllerjevo in Leopoldino Konstantinovo. Kairo v svoji lepoti, piramide, luksuzni hoteli in življenje orienta nam prikazuje ta nad vse zabavni in duhoviti film. Prekrasne melodije.

Grajski kino. Od danes dalje senzac. vefilm »Tarzan«. V glavni vlogi Jonny Weissmüller. Film je popolnoma nov in je kolosalen umetniški izdelek moderne filmske industrije. Film se gleda z enako napetim zanimanjem, kakor je svoječasno ves svet napeto čital roman »Tarzan«.

Živčno bolnim in otožnim nudi mila naravnost »Franz Josefova« voda dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je uporabo »Franz Josefove« grenčice pri težkih obolenjih možganov in hrbtnega mozga naitonele priporočati.

Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, shujšanju, bledici, obolenosti žlez, izpuščaji na koži, tvorili uravnava »Franz Josefova« voda izborna toli važno delovanje črevesa. Odlični možje zdravilstva so se prepričali, da celo najnežnejši otroci dobro prenese »Franz Josefovo« vodo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Triperesna detelica Kenda, Žunkovič, Kristovič. Po polomu mariborske kmetijske eksportne zadruge, ki je v trajnem spominu marsikateremu bivšemu članu omenjene zadruge, in je tudi Mariborčani ne bodo pozabili z lepa, so se voditelji Kenda, Žunkovič in Kristovič podali v Zagreb, kjer so ustanovili novo zadrugo pod imenom »Edinost«. Današnji zagrebški listi pa prinašajo o tej zadrugi senzacionalne vesti. Zagrebška policija je zaradi sleparije zapečatila uradne prostore zadruge, voditelje Kendo, Žunkoviča in Kristoviča pa aretirala. Zadelo jih je torej ista usoda, ko v Mariboru. Podrobnosti o njihovem delovanju na Hrvatskem bomo priobčili v prihodnji številki našega lista.

Zaplenjeno grozdje. Včeraj zgodaj zjutraj je službujoči stražnik na Zrinjskega trgu opazil nekega Karla K. in Marijo H., ki sta prodajala grozdje od hiše do hiše. Ko je par zagledal stražnika, se je pričel sumljivo vesti, kar je dalo povod, da ga je stražnik aretiral in odgnal na policijo, kjer so mu grozdje zaplenili, Karla in Marijo pa zaslili. Priznala sta, da sta nakradla grozdje v Vajngerlovm vinogradu v Pesnici. Oba sta bila izročena sodišču. Marija je že stara znanka mariborske policije, ki jo zasleduje že deli časa še zaradi nekili drugih grehov.

Nočni vlom v poslopju OUZD. V pretekli noči so neznani zlikovci vlomili na dvoriščni strani palače OUZD v Sodni ulici v zaklenjeno pisarno Narodne strokovne zveze in nasilno odprli vse predale. Odnegli so iz miznice 600 Din gotovine. Policija je napravila ogled na kraju vloma in poizveduje po vlomilcih.

Tatvine se vedno bolj množe. Sedaj na jesen so pričeli prihajati v mesto razni delamržeži in zlikovci ter tatovi in vlomilci, ki se preživljajo v teh hudih časih samo z nepoštenim delom. Na policiji se prijave tatvin in vlovov vedno bolj množijo. Tako je prijavila včeraj tkalka Ana Zakrajškova, stanujoča v Koseskega ulici, da ji je bila ukradena precej vredna volnena jopica. Antonu Marušiču, mizar-skemu mojstru v Pristaniški ulici, so neznani zlikovci odpeljali z dvorišča pri delavnici ročni vozček, ki je bil vreden 200 Din. Iz veže tukajšnje realne gimnazije je dijak Danilu Močniku tat snel s kolesa 50 Din vredno krmilo. Delavcu Antonu Mlačniku pa je neznan kolesar odpeljal izpred neke trgovine na Aleksandrovi cesti 600 Din vredno kolo. Trgovcu Oto Črepinko je prijavil, da so neznani tatovi sneli z zidu njegove trgovine avtomat tvornice »Mirim«, ki je bil vreden 1.200 Din. Avtomat je bil pritrien na steno z močnimi vijaki in so morali storilci porabiti vso silo, da so ga odtrgali.

Sobotni živilski trg je bil danes srednje založen, to pa zaradi naraslih voda in včerašnjega deževja. Slaninariji so pripeljali 20 voz slanine in sveže svinjine, kmetje pa 20 voz poljskih pridelkov in 7 voz sadja. Perutnine je bilo na trgu okrog 1500 kljunov. Cene so bile zmerne, znatno padle pa so pri perutnini. Piščanci so se prodajali po 10 do 17.50 Din, kokoši po 20 do 35 Din, gosi in purani po 30 do 65 Din in domači zajci po 5 do 25 Din. Cene sadja so bile naslednje: jabolka 3 do 4 Din, hruške 4 do 6 Din, breskve 6 do 8 Din, grozdje 4 do 8 Din in črne maline 4 Din kilogram.

Sezona kostanja se je že pričela in se prodaja na trgu po 4 Din kilogram, ali po 2.50 Din liter; pri kostanjarjih pa stane pečen kostanj 6 Din liter.

Trg za seno in slamo. Na današnjem trgu so kmetje postavili na prodaj zaradi včerašnjega dežja samo voz sena in 2 voza slame. Seno so prodali po 40 Din, slamo pa po 25 do 27 Din stot.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 6.6 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 5.9 stopinj C; barometer je kazal pri 14.1 stopinjah 742.1 reduciran na ničlo 740.4; relativna vlaga 91; od včera na danes je padlo 19.1 mm dežja. vreme je solnčno

Volitve v podeželskih občinah

Z ozirom na občinske volitve v Studencih v Mariboru, je odbor občinske organizacije JNS v Studencih primoran dati javnosti sledečo izjavo: Za občinske volitve v Studencih sta vloženi dve kandidadni listi, in to lista JNS z nosilcem Maksom Kolnikom, druga pa nekaka združena z nosilcem Alojzijem Kalohom. Gospod Kaloh je izdal svojim kandidatom nekakšen proglas, v katerem naglašja, da je kot nosilec liste član JNS v Studencih kakor tudi več članov kandidatov. Ker se s tem proglasom begajo tudi narodno-zavedni volilci in člani JNS v Studencih, izjavlja odbor JNS, da nosilec liste g. Kaloh ni član JNS kakor tudi ne njegovi gg. kandidati, kar je razvidno iz članske matrice JNS v Studencih in iz izjave, katero je dal g. Kaloh članom JNS o priliki, ko so mu ponudili kandidaturu na narodni listi g. Kolnika, ki se glasi dobesedno takole: »Jaz ne morem prevzeti kandidature na Vaši narodni listi vsled tega, ker bi me potem opljuvali socialisti.« Dokazano je tudi, da ne more biti lista g. Kaloha narodna, ker jih na njihovih sestankih hodi poučevati bivši narodni poslanec in pristaš amsterdamske socialistične stranke g. Petejan. Istotako se vozi g. Kaloh z bivšim narodnim poslancom SLS g. Žebotom v njegovem avtomobilu po Studencih. Sedaj naj javnost sodi, katera lista predstavlja JNS in katera ne. Občinska organizacija JNS v Studencih.

Hans Voller kot kandidat na Vesenjakovi listi ni odstopil. Predvčerajšnjim smo poročali, da je odstopil kot kandidat na listi za občinske volitve, katere nosilec v Krčevini in Košakih je bivši klerikalni minister g. Vesenjak, načelnik mariborskega prostovoljnega gasilnega društva in posestnik g. Hans Voller. Iz uradnega vira pa smo doznali, da ni odstopil in da je torej kandidat za občinske volitve na klerikalni listi v združenih občinah Krčevina-Košaki-Sv. Peter. Toliko v vednost krčevinskim volilcem.

Težno. Opozarjamo vse državne namestence, posebno železničarje, ki izvršujejo službo v mestu pa so tukaj v volilnem imeniku, da imajo pravico voliti na Tezmem. Vsak volilec državni uslužbenec naj se v lastnem interesu pripravi, če je v volilnem imeniku (ako stanuje na Tezmem, pa opravlja službo na mestnem teritoriju). Jutri bo v gostilni pri šoli ves dan posloval agitacijski odbor, ki bo dal vsakemu točna pojasnila in navodila. Protidržavni elementi agitirajo za abstinenco tudi s tem, da zavražajo volilce z napačnimi tolmačenji volilnega zakona, če izvršuje službo v mestu, ne smeš voliti na Tezmem, kar je pa napačno. Kjer si vpisan tam voliš. Punktaši agitirajo tudi s tem za abstinenco, da razglašajo: Če ne bo udeležba dosegla 50% vseh

volilcev, bodo volitve razveljavljene in razpisane nove volitve. Ne dajte se zapeljati, vse to ni resnica in je le pobožna želja gotovih ljudi, ki se ne bo izpolnila. Člani JNS so tako zavedni, da jih ni treba javno pozivati na njih narodno in domovinsko dolžnost. Niti eden ne bo ostal doma; vsak bo točno izpolnil svojo agitacijsko dolžnost ter privedel na volišče še druge, ki morda še omahujejo. Teženčani bomo jutri pokazali, da smo zavedni, pokazali bomo, da smo Jugoslovani. Bratje, tovariši, jutri na svidenje v šoli na Tezmem! Zdravo!

Studenci pri Mariboru. Dve izjavi. Z ozirom na očitke, iznešene na javnem shodu 11. t. m. v Studencih napram nosilcu liste in sedanjemu županu A. Kalohu, podpisana izjavljava, da vzlic dva dnevnemu vsestranskemu poizvedovanju na vseh merodajnih mestih nisva mogla dobiti dokazov za izrečen trditve gosp. Beribaka. Nasprotno sva dognala resnico, da A. Kaloh ni nikdar pobiral podpisov za Avstrijo, kakor se je trdilo. Ker so vsa oblastva zaradi njegovega 12letnega županovanja izrekla o njem samo

laskave besede, vztrajava kot kandidata na njegovi listi, ki ni protidržavna in ne protinarodna. E. Vranc, učitelj. R. Omulec, posestnik.

Izjava. Podpisani izjavljam, da sem proti Beribaku Jožetu, železniškemu poduradniku v Studencih, Krpanova ul. št. 20, ki je na javnem shodu v Studencih, dne 11. 10. 1933. iznesel o meni neresnične očitke, vložil sodnijsko tožbo. Ugotavljam, da se podobni očitki ponavljajo ob vsakih volitvah, kar smatram za skrajno netaktno borbo. Studenci, dne 12. 10. 1933. Kaloh Alojzij, župan.

Volilec v Pesnici pri Mariboru. Pri združiti občin je bila izbrana za sedež nove volilne občine Pesnica. Za jutrišnje občinske volitve sta bili vloženi 2 kandidadni listi, lista posestnika in gostilničarja g. Antona Kerenčiča na Ranci, in posestnika g. Sparla na Vajgnu. Nosilec prve liste je znani nacionalist, nosilec druge pa je odstavljivi bivši jareninski župan. Volilci, bodite previdni! Strnite se v enotno fronto in volite vsi nacionalno listo g. Kerenčiča, da boste tako pokazali, da ste zvesti sinovi svoje lepe domovine Jugoslavije. Proč s punktaši!

Ptuj

Dvojni umor v Braslovcih pri Polenškaku

Brata Anton in Franc Lajh ustreljena.

V četrtek 12. tm. ob 19. uri se je odigrala v vasi Braslovcih pri Polenškaku tragedija, ki je zahtevala življenje dvoje mladih ljudi. Omenjeni dan sta prišla posestniška sinova brata Anton in Franc Lajh iz Lesigovcev, k posestniku Martinu Petku v Braslovcih v posete. Ker je Petek ž njima v majhnem sorodstvu, ju je vlijudno sprejel in prinesel vina. Prisledili so še ostali domači in so se zabavali skupno do približno 19. ure, nakar je pogostitelj izjavil, da je čas za počitek. Gostja s tem nista bila zadovoljna in sta zahtevala, da prinese še vina. Ker je pa Petek zahtevo odklonil, je nastalo prerekanje, kateremu je sledilo medsebojno suvanje.

Ko je to slišal Petkov sin, 31letni Alojz Petek, ki je že prej odšel k počitku, je vstal, segel po karabinki in zlezel pod posteljo, od koder je oddal strel. Ker pa ni pogodil, je oddal drugi strel, ki je bil tako učinkovit, da sta se v hipu valjala brata Lajha v mlaki krvi. Vsaka pomoč je bila zaman; nekaj minut kasneje sta izdihnila. Krogla je zadela obadva od strani v ledja in se zarila končno v steno.

Orožniki, ki so prihiteli na kraj nesreče, so izvršili hišno preiskavo, vendar karabinke niso našli. Domači so soglasno izpovedali, da je strele oddal neznan storilec skozi okno. Ker je pa ta trditve, po

okolščinah soditi, neverjetna, so orožniki aretirali Martina Petka in njegovega sina Alojzija. Pod težo indicij sta končno priznala, da je oddal usodne strele Alojz Petek. Preden so prišli orožniki, pa je porabil sin priliko, ter izročil puško nekemu sovaščanu, da jo skrije in da bi na ta način odvrnil sum od sebe; to je bil tudi vzrok, da pri hišni preiskavi karabinke niso našli. Orožniki so aretiranca eskortirali v Ptuj in ju oddali v zapore okrajnega sodišča.

Sodna komisija je izvršila ogled na kraju zločina, nakar so trupli pokojnih bratov prepeljali v mrtvašnico na Polenškaku, kjer so ju obducirali. Ta zavraten umor je silno vznemiril ondotno prebivalstvo, posebno pa še radi tega, ker so hoteli zvaliti krivdo na neznanega storilca.

Radi prepovedanega povratka v našo državo je bil aretiran 29letni Edvard Lončarič, brezposelni mehanik iz Leobna. Iz naše države je za vedno izgnan, vendar se mu je posrečilo utihotapiti se preko meje. Izročili so ga sodišču.

Muzejsko društvo v Ptuj proslavi v začetku meseca novembra t. l. 40 letnico obstoja. V ta namen se vrše obširne priprave.

**PRAVI DOMAČI
IZDELEK**

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 14. oktobra ob 20. uri: »Rože v snegu«, Premiera.

Nedelja, 15. oktobra ob 20. uri: »Voda«.

Ponedeljek, 16. oktobra. Zaprto.

Torek, 17. oktobra ob 20. uri: »Rože v snegu« ab. C.

Nedelja v mariborskem gledališču. Za nedeljsko večerno predstavo bodo prvič ponovili »Voda«, izborno knjižsko komedijo pisatelja Jožeta Vombegarja. To zelo zabavno delo je nedvomno najboljša slovenska knjižska igra najnovejšega časa ter je tudi v Mariboru dosegla popoln uspeh. Prijatelji smeja in zabave, ne zamudite!

Nocoj bo v gledališču otvoritev glasbene sezone. Prva premijera bo opereta »Rože v snegu«, delo prekrasne muzike in zelo pristržne vsebine. Na dunajski »Ljudski operi« so »Rože v snegu« dosegle kar najsijajnejši uspeh. Glasbo je po Karlu Löweju priredil O. Jascha. V orkestru igra harfo g. Lukež.

Naš izvoz sliv. Od začetka izvozne sezone pa do konca preteklega meseca smo izvozili v Avstrijo 1.398 vagonov sliv na Češkoslovaško 2.234, na Poljsko 358, v Švico 292, v Nemčijo 24, v Madžarsko in Italijo pa po 1 vagon sliv.

Včerašnji ribji trg je bil slabo založen. Na trgu je bilo malo morskih rib, pa tudi domačini niso prinesli domačih. Prodajali so sardelice po 14 Din, sipe po 24 Din, škobre pa po 26 Din kg.

Sacher-Masoch:

Vražja skala

(Konec)

Zjutraj so odšla dekleta v različne smeri, le Mara je ostala pri Apostolu. »Da ne bo prepira«, mu je dejala, »si bova to pašo razdelila. Onkraj Vražje stene, proti polnoči, naj bo tvoje kraljestvo, proti poldnevju pa moje.« Apostol je bil zadovoljen, in ločila sta se, da poženeta črede v pravo smer.

Med tem, ko si je Mara urezala piščal in ubirala na njej poskočne melodije, ali je glasno prepevala ali si krasila plavke lase s cveticami ter v bistrem potoku pogledala kakor v zrcalu podoben svoj deviške lepote — je ležal Apostol v kakem temnem prepadu in premišljeval. »Nobenega drugega sredstva ni«, si je vedno in vedno ponavljal, »in če imam vedno moč, napraviti se nevidnega, tedaj mi ne bo samo mogoče dvigniti vse zaklade sveta, ki leže v globini zemlje, temveč odprti mi bo tudi ves svet, in jaz bom nekoč kralj ali car.«

In hipoma se je domislil Mare. Kakšna prilika, tu v tej pustinji; če je ne izrabi, kdo ve, kdaj se mu spet ponudi. Ko sta sedela zvečer ob ognju, je vprašal brez ovinkov Apostol dekle, če ima fant.

Mara je zardela in ga ostro pogledala. »Nikomur ne svetujem priti preblizu«, je odvrnila energično.

»Ti še nisi nikdar oddala svojega srca?«

»Ne. Toda kaj to tebe briga?«

Apostol je legel na obraz. Prekrižal je roke nad temenom, in videti je bilo, da spi. Spregovoril ni več besede, toda še enkrat se je spopadel z demonom, ki ga je prevzel. Boril se je poslednjič.

Nekega jutra sta se Apostol in Mara sprla. Radi majhnega jagnjeta, ki je prestopilo njegovo pašo, in ga je s palico pretepel.

»Zlobnež si«, je vzkliknila Mara. »Kaj pretepaš ubogo, malo žival. Pazi, da ti vsega ne vrnem!«

»Ti mi groziš?« je vzkliknil Apostol. »Ti me hočeš tepsti.« Stopil je proti njej, v njegovih očeh je čudno zagorelo.

»Ne bojim se te«, je odvrnila Mara in ga sunila s pestjo v prsa.

Pričela sta se ruvati. Četudi je bil Apostol močan, hčerka gora mu je dala dovolj opravka. H koncu so ji vendarle opešale moči.

»Doveli«, je zamrmrala. Ni ji odgovoril; tesno je je objel in vrigel v travo.

»Apostol, kaj si znorel?«

Izvelkel je vrv in ji zavezal roke na hrbtu.

»Človek«, je zakričala, »kaj nameravaš?«

On pa je molčal in ne da bi mrknil, ji je zvezal tudi noge. Potem jo je dvignil in jo nesel na svojih rokah do Vražje stene. Tu je počil; potem jo je vlekkel navzgor po steni steni k mali skalni plo-

ščici, kjer je stala samotna smreka.

K tej smreki je privezal Maro.

»Apostol«, je prosila, »doveli šale. Odveži me!«

»Ne šalim se«, je mrko odvrnil Apostol in je ni pogledal; ni imel poguma za to.

»Moli. Umreti moraš!«

»Umreti? Mar si blazen?« je ponovila prestrašeno.

»Imeti moram srce dekleta«, je temno odgovarjal Apostol, »potem bom neviden, dvignil bom vse zaklade sveta, in nekoč bom kralj.«

»Apostol, prosim te, prizanesi mi!«

Zmajal je z glavo in pričel je brusiti nož na podplatu svojega čevlja.

Mara je priporočila svojo dušo Bogu in sveti Devici. Rahlo drhtenje je pretresalo njeno telo, ko se ji je Apostol približal. Toda ni bilo glasu iz njenih ust, le njene velike modre oči so prosile usmiljenja.

Z divjim nemirnostjo je strgal Apostol z nje kožuhovino in srajco, hkrati so se razpeli njeni lasje in se razlili kakor solnčni prameni po belih ramenih.

Apostol je dvignil nož. Zazrl se je vanjo in počakal.

Klma je trepetala v njegovi roki.

»Suni«, je mrmrala Mara, »ne bojim se smrti. Rada umrem, če morem osrečiti tebe.«

»Ne morem!« je vzkliknil Apostol. »Ah, Mara, kako si lepa!« Nož mu je padel na tla, sam pa je klecnil na kolena pred svojo žrtvijo.

»Ti si blazen«, je dejala Mara.

»Bil sem«, je odvrnil, »ko sem te hotel umoriti.« Zakril si je obraz z rokami in se zjokal.

»Pomiri se, Apostole«, je dejala lepa pastirica, »in odveži me, da se zakrijem.«

Vstal je in ji ustregel. Ko je bila prosta in si je spletla lase in zagrnila kožuhovino nad svojimi prsi, ji je ponudil roko in dejal: »Ti mi ne moreš odpustiti. Glej zveži me, usmrti me, zakaj jaz nočem živeti brez tebe!«

»Apostol, ti si neumen. Najprej hočeš mene umoriti, in zdaj...«

»Zdaj te ljubim«, je vzkliknil in jo objel z divjo nežnostjo, »umori me, toda bodi moja!«

»Nočem te umoriti«, je dejala Mara smehljajoče. »Že davno sem ti odpustila. Bila sem pripravljena umreti, da boš ti srečen.«

»Ti hočeš torej biti moja? Dekle, hočeš?«

»Hočem, ker moram.«

»Kdo te sili?«

»Moje srce, moja kri, kaj jaz vem«, je kriknila Mara in njene roke so se zagreble v njegove črne kodre.

»Bila sem tvoja, ko si me prvič pogledal s svojimi črnimi očmi, ti zverina!«

Apostol jo je pritegnil nase, vroče jo je poljubljal in jo potem počasi odnesel po skalni steni v dolino.

»In zaklad, katerega si iskal?« je vprašala posmehljivo Mara.

»Našel sem ga!«

Na potu k bratstvu balkanskih narodov

IZ NEMIRNE ZGODOVINE STAREGA, SREDNJEGA IN NOVEGA VEKA K PRIJATELJSTVU ZA KULTURNI IN GOSPODARSKI NAPREDEK.

teh potlačenih narodov, dokler niso dosegli viška v devetnajstem stoletju. Takrat je postal Balkan še bolj nemiren, postal je kotel, ki je grozil vsak trenutek z eksplozijo. Pa že tedaj, ko Turčija še ni bila porušena in balkanski narodi še niso bili osvobodjeni, so se že pričele intrige evropskih velesil. Prednjačila jim je bivša Avstro-Ogrska. Njen namen je bil zamenjati na Balkanu Turčijo. Da se to ni zgodilo, so preprečili skoraj edino le Rusi, dočim so Grkom pomagali največ Angleži. Pod uplivom rivalitete velesil so postale v prejšnjem stoletju na Balkanu države Srbije, Črna gora, Bolgarija, Grčija in Romunija. Te države so bile sprva majhne in šibke, celo deloma še odvisne od umirajoče Turčije. Boj za popolno osvoboditev se je nadaljeval.

Na Balkanu so se množili upori Srbov, Bolgarov, Grkov in Albancev in pripravljali se je počasi končni obračun s Turčijo.

Noben del Evrope nima tako burne preteklosti kakor Balkan. Na njem se je pričela evropska kultura in civilizacija, ko je bilo drugod po Evropi človeštvo še globoko v barbarstvu. Helenska kultura je dala temelje starorimski, in na obeh skupaj se je osnovala kultura krščanstva, ki je preko renesance ustvarila sedanjo Evropo. Toda že stari Heleni niso imeli miru. Bojevali so se morali z najrazličnejšimi narodi Balkana in ostala tedaj njim znanega sveta, a bojevali so bili tudi oni sami. Še bolj nemirna doba se je pričela na Balkanu po prihodu Slovanov. Slovani so porušili balkansko moč tedanjega Bizanta. Prodirali so vedno dalje od Donave proti Carigradu na eni ter proti Solunu in Jadranskemu morju na drugi in tretji strani. Mimo bojev, ki so jih cela stoletja bili z Bizantinci, so se bojevali tudi medsebojno. Tri skupine so se hotele uveljaviti druga nad drugo in preko druge: Srbi, Bolgari in Macedonci. Nekaj časa so dominirali eni, nekaj časa drugi. V ozadju je postal Bizant (Carigrad), ki je že poznal geslo »Divide et impera« — deli in vlada!

Šele pozno v srednjem veku se je zdelo, da se je boj za nadoblast na Balkanu pričel zaključevati z zmago Srbov. Srbsko carstvo je nazadnje obsegalo vsaj dve tretjini vsega Balkana. Stali so samo še Carigrad, Solun z obrežnim ozemljem Tracije in dela Macedonije in južna Grčija. Izgledalo je, da bo nastala na vsem Balkanu ena sama mogočna srbska država, ki bo polagoma absorbirala vse elemente in ustvarila čisto slovanško, srbski Balkan. Če bi bilo srbsko carstvo ostalo, je čisto gotovo, da danes na Balkanu ne bi bilo več Grkov, Albancev, Bolgarov in morda tudi Romunov ne. Toda usoda je hotela drugače. Prihod Turkov iz Male Azije je uničil te svetle sanje. Srbsko carstvo se je razbilo v male države z despoti, ki so bili večinoma turški vazali. Vlogo Bizantincev so prevzeli Turki. Intrigirali so, dokler niso izigrali vseh in se mogočno utrdili na vsem Balkanu. Balkan je postal turški in na ta način izhodišče vseh pohodov v ostalo Evropo. Stoletja dolgo so z Balkana vpadale turške vojske na Hrvaško, Ogrsko, Avstrijo in še dalje na sever in zahod. Balkanski narodi so postali brezpravna raja.

Da se Balkan ni mogel konsolidirati, so bili krivi že ti neprestani turški pohodi v srednjo Evropo, in da se v takih razmerah balkanski narodi niso mogli dalje kulturno razvijati, je docela nujno. Kmalu nato so se pa pričeli še upori

dozorevala je prva balkanska vojna. Po dolgih stoletjih se je naposled l. 1912. zgodilo, da so se kljub spletkam velesil združili Srbi, Črnogorci, Bolgari in Grki v balkansko zvezo in napovedali Turčiji vojno. Zmagali so. Turčija je bila iztisnjena iz Evrope, ostala je le še v Carigradu, ob Bosporu in Dardanelah. Toda prav takrat, ko je bila dobojevana velika zmaga, ko je bil Balkan zopet svoboden in složen, se je velesilam zopet posrečilo razdreti slogo. Nahujskani Bolgari, vzpodbudeni po Dunaju in Berlinu, so padli Srbom v hrbet in razvila se je druga balkanska vojna, žalostna in pogubonostna za balkansko solidarnost. Še večjo sramoto je doživel Balkan l. 1915., ko so se Bolgari pridružili centralnim silam proti zaveznikom in s tem proti Srbom in vsem Slovanom. Doživeli so seveda nov poraz in izgubili so celo dohod do Egejskega morja. Pokrajine, ki so jih izgubili, pa niso bile izgubljene samo za Bolgare, marveč tudi za Slovane.

Povojna doba je sprva obljubljala boljše čase, toda na mesto Avstro-Ogrske, ki je razpadla, je stopila Italija ter pričela rovariti po Balkanu. Pobrala je najprej Albanijo, nato pa je uveljavila svoj upliv še v Bolgariji. Prav dobro so tudi znala prizadevanja Rima, da bi ustvaril na Balkanu zvezo Albanije, Grčije, Bolgarije in Turčije proti Jugoslaviji in Romuniji. Različni interesi, ki se med temi državami niso dali uskladiti s hotenji Italije, so to nakano preprečili. Istočasno se je na pričetku na Balkanu tudi aacija Francije in ž njo male antante. Francija je zastavila najprej svoj upliv v Ankari, pozneje v Atenah in tudi Sofiji. Bolgarski kralj Boris je bil v Parizu prav v tej zadevi.

Balkanski sporazum, ali kakor mu tudi pravijo »balkanski Locarno«, se je pripravljati v diplomaciji že dolgo, v odločilno fazo je pa stopila zadeva ob času konference male antante v Sinaji, kateri sta prisostvovala tudi naš kralj Aleksander in romunski kralj Karol. Nj. Vel. kralj Aleksander je prevzel prvo vidno iniciativo celo v svoje roke. Tako je prišlo do prvega sestanka kralja Aleksandra z bolgarskim kraljem Borisom, kateremu je po sinajski konferenci sledilo kraljevo potovanje po Romuniji, Bolgariji, Turčiji in Grčiji. Nj. Vel. kralj Aleksander se je sestal na tem potovanju s kraljem Borisom, predsednikom turške republike Kemalom pašo in grškimi državniki. Tenu potovanju in tem sestankom je pripisoval ves tisk balkanskih držav, pa tudi vse Evrope in ostalega sveta, nenavadno velik pomen.

Potovanju Nj. Vel. kralja Aleksandra je sledilo v Ženevi parafiranje turško-jugoslovanske prijateljske in nenapadalne pogodbe, sedaj pa potovanje zastopnika male antante, romunskega zunanjega ministra Titulescu v Sofijo, Ankaro in Atene. Titulescu ho v Ankari podpisati prijateljsko in nenapadno pogodbo med Romunijo in Turčijo, slična pogodba se pa pripravlja tudi med Jugoslavijo in Romunijo na eni ter Grčijo na drugi strani. Pozneje se bodo vse te pogodbe razširile tudi s pritegnitvijo Češkoslovaške, kakor to določa statut male antante.

Nerešeno je pa še vedno vprašanje priključitve Bolgarije. Bolgarija se uradno še vedno ni odločila za priključitev k »balkanskemu Locarnu«. Toda tudi v oziru so bili storjeni že veliki koraki naprej. Pred vsem se je močno poglobilo razmerje med Jugoslavijo in Bolgarijo, zlasti po sestankih obeh vladarjev v Beogradu in v Varni in po obiskih

raznih bolgarskih skupin v Jugoslaviji. Prav sedaj se pripravlja še obisk višje bolgarske pravoslavne duhovščine. Tudi bolgarski tisk se večinoma toplo zavzema za sporazum. Nasprotujejo mu za kratkoročno, ki hočejo z novimi zločini na meji zastrupiti nastajajočo prijateljsko atmosfero. Upajmo torej, da se bo kmalu tudi Bolgarija pridružila zvezi, ki bo obsegala vse svobodne balkanske države, Jugoslavijo, Romunijo, Turčijo, Grčijo in Bolgarijo, obenem s članico male antante v srednji Evropi, t. j. Češkoslovaško, in bo ostala ob strani samo od Italije docela odvisna Albanija. Tako bo Balkan po dolgih stoletjih nehal biti tisto, kar je bil v očeh sveta še do nedavna.

K vsemu temu je silno veliko dopomogel naš junaški vladar Nj. Vel. kralj Aleksander, ki ni pokazal samo vse svoje silne duhovne moči v svoji lastni državi, marveč tudi v delu za pobratenje balkanskih narodov in njihovih držav.

Koroški blebiscit za Avstrijo ali Nemčijo?

ODGOVOR NA JUBILEJNI ČLANEK V GLAVNEM GLASILU NEMŠKIH NARODNIH SOCIALISTOV.

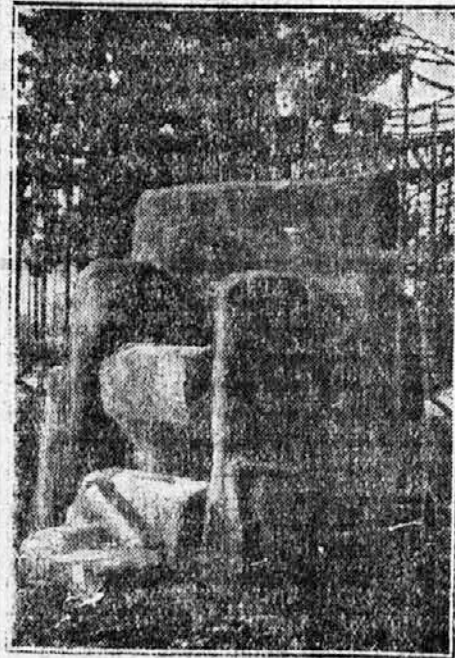
Dočim smo pri nas v Sloveniji v listih večinoma komaj omenili trinajsto obletnico koroškega plebiscita 10. t. m. in se je na Hrvaškem ter v Srbiji nihče ni spomnil, so ji posvetili listi v Avstriji in Nemčiji veliko pozornosti. Skoraj vsi nemški dnevniški so v krajših ali daljših člankih proslavljali koroške »junake«. Na samem Koroškem se je 10. oktober slavil kod nekakšen narodni praznik, in proslava so se morali udeleževati tudi Slovenci, zlasti šolska mladina, dasi je to v resnici zanje črn dan žalosti in obupa.

Spominski članek koroškemu plebiscitu in bojem pred njim je posvetilo tudi Hitlerjevo glavno glasilo »Völkischer Beobachter«, ki je prineslo na drugi strani pod naslovom »Der Opfertod der Freiheitshelden verpflichtet« iz Celovca datirani dopis Wilhelma Schicka. Uvodoma opisuje, kako so se Korošci uprli »Srbom« in izbojevali plebiscit, nato pa pravi dobesedno: »In četudi klepeče danes na Koroškem in po ostali Avstriji neznatna klika norcev o svobodnem

Kakšna gorostasna laž! Kakšno nezasičano potvarjanje resnice! Koroški plebiscit za Nemčijo! Nikoli se ni ves čas koroških bojev in ves čas plebiscita niti omenjala Nemčija, marveč vedno samo Koroška in Avstrija. Koroški Nemci niti za Avstrijo niso agitali preglasno, kaj še za Nemčijo! Slepili so Korošce pretežno s tem, da se Koroška ne sme deliti, ker bi sicer gospodarsko propadla, in mora ostati pri Avstriji samo zato, ker k Jugoslaviji ne more cela. Mimo tega so agitirali s tem, da v Avstriji ne bo obvezne vojaške službe. Prav tako je tudi mirovna konferenca določila plebiscit izrecno za to, da se prebivalstvo odloči ali za Jugoslavijo ali za Avstrijo. Za Nemčijo tega plebiscita nikoli ne bi bila dovolila. Koroškim Nemcem in nemčurjem bi bilo treba v Parizu izreči samo enkrat, da hočejo plebiscit za Nemčijo, pa bi bila Koroška takoj brez plebiscita dodeljena Jugoslaviji! Pa tudi če bi bili glasovalcem rekli dan pred plebiscitom, da gre za Nemčijo, ne za Avstrijo, bi bili vsi glasovali rajše za Jugoslavijo. Zaradi tega izgubi koroški plebiscit takoj veljavo, čim bi se Avstrija hotela priključiti Nemčiji. V tem primeru ima Jugoslavija popolno pravico zahtevati, da se ponovi pod devizo: »Ali za Nemčijo ali za Jugoslavijo!« in bo to nedvomno tudi zahtevala.

Taka je resnica, g. Wilhelm Schick, in nič drugačna! Kar trdite vi, je navadna laž, ki naj bi slepila »tretjo državo« in ostali svet, ki ne pozna stvari ali jih je pa že pozabil. Še gorostasnejša laž pa je trditev, da se je nemštvo na Koroškem borilo dolga stoletja proti napadom in vpadom Slovencev. Saj ve vendar ves svet in tudi vsak avstrijski Nemec, da je bila Koroška slovenska že takrat. Tako je bilo tam središče svobodne slovenske kneževine Karantanije, ki je ustoličevala svoje kneze na vojvodskem prestolu in knežjem kamnu, ki stojita še sedaj, prvi na Gosposvetem polju, drugi pa v celovškem muzeju. Kdo je tedaj vpadal na Koroško, Nemci ali Slovenci? Slovenci so na Koroškem imeli popolno prebivalstvo, Nemci pa ali »nemci« ali renegati. Zato Koroška nikoli ne bo, še manj pa pripadala Hitlerjevi »tretji državi«.

Kulturne vesti

Letošnje knjige Slovenske Matice

LEV NIKOLAJEVIČ TOLSTOJ: »VOJNA IN MIR«, II. E. SPEKTORSKIJ: »ZGODOVINA SOCIALNE FILOZOFIJE«, II. IZIDOR CANKAR: »ZGODOVINA LIKOVNE UMETNOSTI V ZAHODNI EVROPI«, II. 2.

»Vojna in mir« je Tolstega največji roman, grandiozno delo po vsebini in obsegu, saj bo izšel v slovenskem prevodu v štirih knjigah, od katerih obsega vsaka okoli 450 strani, skupaj torej 1800 strani! Takega romana ne bi mogla izdati nobena naša zasebna založba, zato je prav, da ga izdaja Slovenska Matica. Letos smo dobili drugi del, tako da bo leta 1935. izšel zadnji. Roman prevaja odlično naš znani pisatelj in prevajatelj Vladimir Levstik in opravlja s tem veliko kulturno delo. Ko bodo izšli štirje zvezki, bomo imeli Slovenci v svojem jeziku vsa pomembnejša dela Leva Nikolajeviča Tolstega.

Bivši petrograjski in sedaj ljubljanski vsučiliški profesor in znanstvenik svetovnega slovesa dr. E. Spektorski je z drugim zvezkom »Zgodovine socialne filozofije« dal Slovincem znamenito delo, na katero smemo biti upravičeno ponosni. Oba zvezka skupaj obsegata okoli 500 strani velikega formata. Socialna filozofija je predmet, ki je postal zlasti v našem stoletju zelo aktualen. Slovenci o njej nismo imeli knjige, ki bi nas mogla poučiti o tem gibanju znanosti, s knjigo Spektorskega smo pa dobili originalno razpravo, tako

samoniklo in izčrpno, da bi jo tudi pri drugih narodih skoraj zaman iskali. Dobrodošla bo vsem, ki se hočejo filozofsko pogledati v razne pojave, ki tvorijo temelj sedanjosti.

Ljubljanski vsučiliški profesor dr. Izidor Cankar je zaključil z letošnjo knjigo drugi del svoje velike »Zgodovine likovne umetnosti v zahodni Evropi«, ki obsega 336 strani velikega formata. V drugem snopcu obravnava gotiko v stavbarstvu, kiparstvu in slikarstvu. Delo se bo prihodnja leta nadaljevalo. Tako bomo dobili zopet docela samoniklo »Zgodovino likovne umetnosti«, kakršne mnogi večji narodi kakor smo mi še nimamo. S tem bomo postali popolnoma neodvisni od raznih nemških zgodovinskih spisov, ki se nič ali le prav malo ozirajo na slovanske dežele. V Cankarjevi zgodovini so navedeni tudi naši slovenski umetnostni spomeniki in primeri, kar bo v praktičnem oziru velikega pomena. O dosedanjih zvezkih so poročali tudi že razni tuji časopisi, zlasti slovanski, in izrekli o njih odlično sodbo.

Vse te tri velike knjige daje Slovenska Matica za malenkostno članarino 50 Din, dasi bi sicer stala vsaka posamezna najmanj še enkrat toliko.

Otvoritev nove sezone Ljudske univerze

Predavanja o Norveški in Danski.

S predavanjem o Norveški je otvorila Ljudska univerza novo leto svojega delovanja. Docent dr. Božo Škerlj, ki je prepotoval Norveško s pomočjo Rockefellerjeve ustanove, je številnemu občinstvu ob slikah in filmu tolmačil zanimivosti dežele severnega sveta. Po opisu dežele po velikosti in prebivalstva smo sledili predavatelju iz Lübecka v Kronberg, Oslo, Bergen, na Lafotsko otočje do Hammerfesta in Vadssa.

Tudi Norveška ima svoje manjšinsko vprašanje, kakaj v pokrajini Finnmarken prebivajo Lapenci, ki jim dajo Norvežani kaj malo do duše. Mali filmski aparat nam je pa kazal mične slike s poti, razpoloženje dvigajoče spomine na potovanja.

V proslavo 150letnice rojstva velikega Danca škofa Grundtwiga je pa priredila Ljudska univerza posebno predavanje o Danski. Prof. Franjo Baš, ravnatelj arhiva, nam je z živo besedo in krasnimi slikami, ki jih je poslal danski konzulat v Beogradu, razkazal vzorni primer dežele združništva in široke narodne izobrazbe. Uvodoma nam je podal očrt velike in znamenite prošlosti Danske, orisal njeno lego in obiasnil njene geomorfološke posebnosti. Živinoorej služijo obsežni travniki, 890 km² pa je bukovega gozda. Izredno razvito poljedelstvo in živinoorej pospešuje vzorno združništvo, ki nima primere na svetu. Dobro osnovana domača industrija oskrbuje deželo s potrebnimi stroji in prometnimi sredstvi. Znamenito je razvito dansko stavbarstvo, ki ga posebno očituje glavno mesto Kopenhagen. Krasne slike, odlično tolmačene po g. predavatelju, so napravile na gledalce najboljše vtis. Zato bo Ljudska univerza predavanje o Danski ponovila, da se more vse občinstvo, ki je zavoljo dežja izostalo, prepričati in poučiti o zanimivi in podjetni Danski.

Uspeli predavanja sta ugodno znamenje za uspešen potek novega leta dela in napredovanja.

Milan Skrbinšek: »Božji volk in drugi«. Igre za mladinske odre. Ljubljana 1933. Učiteljska tiskarna. Str. 136. Približni gledališki strokovnjak, režiser ljubljanske drame g. Milan Skrbinšek, je zbral v tej zbirki, ki jo je posvetil spominu svojega očeta, šest svojih otroških igr. Uvod je »beseda vodjem mladinskih odrov in misli za pouk dece o gledaliških vprašanjih«. Avtor razvija tu svoje misli o drami, dramatik, režiserju, igralcu in njih delu. Ker se posebno

ozira na mladinsko literaturo in mladinske odre, bodo prav te uvodne besede dale mnogo pobude in poguma vzgojiteljem in poznavalcem naše dece. Zaključuje »z željo, da bi vodje šolskih odrov obujali v deci tisto ljubezen do igranja, ki izvira iz zavesti, da s svojimi nastopi služi — lepi stvari.« — Od posameznih igr. bi posebno omenjali »Božjega volka« (3 prizori). Za Božič je namenjena igr. v 2 slikah »Pod božičnim drevesom«. Mična je posebno igr. v 6 prizorih »Siroti Zorica in Marko«. Ker sta to dve gledališki siroti in je snov vzeta deloma iz igralskega življenja, bi se prav posebno opozorili nanjo. Otroški komediji v 6 prizorih »Spletkar Niko«, ki je zares posrečena, sledi pustna šala v 7 prizorih »Krinke«, ki je gotovo že zgolj igralsko najbolj zanimiva. To bo nekaj za otroški predpust! Zbirko zaključuje simbolična slika »Vstajenje«, za katero je napisal verze pesnik dr. J. Lovrenčič in jo je avtor režiral na Krekovem večeru l. 1918. v Trstu v gledališču »Politeama Rossetti«. V splošnem moramo reči, da bodo te zbirke naši vzgojitelji zelo veseli. To so same male, toda prefinjene igrice, lahko vprizorljive že zato, ker ne zahtevajo nobenih kul. in navlake in ker je vsako igro avtor strokovno-režisersko tako opremil, da tudi laik ne bo imel ž njimi nobenih težav. Ker ni v njih nobenih banalnosti, pač pa mnogo vzgojnih vrednot in dobrin, jih bodo starši zelo radi jemali v roke, še bolj pa otroci, katerim so namenjene. Zato zbirko vsem toplo priporočamo. Cena broš. 18 Din.

Dušan Sancin: Glasbeni besednjak.

Ravnatelj Glasbene Matice v Celju g. Dušan Sancin je sestavil in izdal v Tiskarni sv. Mohorja v Celju »Glasbeni besednjak«, obsegajoč 32 strani osmerke, ki je za našo slovensko glasbo velevažnega pomena. S tem »Glasbenim besednjakom« je zamašil tako občutno vrzel, da bo njegovo ime poslej tesno zvezano s teorijo glasbe pri Slovincih. Da zamore javnost videti, kako velikega pomena je ta besednjak, naj navedemo samo besede, ki jih je napisal o njem ravnatelj ljubljanskega konservatorija prof. M. Hubad. G. prof. Hubad je pisal avtorju: »Velecenjeni gospod! Silno ste me razveselili s poslanim svojim »Glasbenim slovarjem«. Ves navdušen sem ga v glavnem pregledal in spoznal, da ste vzorno uredili tvarino vseh izrazov in jih postavili v pravilno slovenščino. Ta knjižica bo izvrstno služila kot učilo, katerega bom upeljal na državnem konservatoriju in na šoli Glasbene Matice. Pišite prav kmalu knjižarni Glasbene Matice, da vam oskrbi prodajo itd. Jaz bom razglasil gojencem konservatorija in šole

Niti sledu od pranja in pomivanja ni videti na Vaših rokah

če uporabljate
blago učinkujoče
in bogato peneče

ALBUS

terpentinovo milo pri pranju.

ALBUS terpentinovo milo odstrani nesnago s svojo bogato peno
ALBUS terpentinovo milo varuje Vaše roke in je idealno milo, ki varuje
tudi Vaše perilo.

Glasbene Matice, da si kupijo to knjižico v knjigarni šole Glasbene Matice za ceno 12 Din. Še enkrat vam prav iskreno čestitam, da ste tako vzorno sestavili to tako potrebno knjižico in se vam obenem zahvaljujem, da ste se tako lepo zavzeli

za stvar.« »Glasbeni besednjak« se dobi v vsaki naši knjigarni, naroča se pa lahko tudi neposredno pri avtorju v Celju za ceno 12 Din. Priporočamo ga zlasti tudi vsem pevskim in glasbenim družtvom.

Sport

Celjski Atletiki v Mariboru

Jutri, v nedeljo 15. t. m. gostujejo po daljšem presledku v Mariboru celjski Atletiki ter bodo odigrali proti ISSK Mariboru prijateljsko tekmo. Celjani so trenutno v zelo dobri formi, kar dokazujejo zadnji rezultati, ki so jih dosegli proti prvotnemu klubom LNP. Tako so Atletiki pred 14. dnevom porazili ravno jutrišnjega nasprotnika ISSK Maribor v

razmerju 6:2. Tekma obeta torej postati zelo zanimiva, ker bodo na eni strani Celjani skušali dokazati, da poraz ni bil slučajen, na drugi strani pa bo ISSK Maribor položil v borbo vse svoje sile in znanje, da popravi ta poraz. Tekma se bo odigrala ob 15. na igrišču ISSK Maribora, in sicer ob vsakem vremenu.

Medklubske odb. LNP, službeno. Jutri, v nedeljo 15. t. m. bo na igrišču ISSK Maribora ob 15. prijateljska tekma Atletik SK (Celje): ISSK Maribor. Ob 13.30 predtekma, in sicer prvenstvena tekma ISSK Maribor rezerva: SK Svoboda rezerva. Službujoči odbornik g. Tomažič. Tajnik.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP, službeno. Prijateljsko tekmo, Atletik SK: ISSK Maribor sodi g. Kopic, prvenstvena tekma ISSK Maribor rez.: SK Svoboda rez. sodi g. Nemec. Glasom brzojavnega poročila OZDS pri LNP sodi prvenstveno tekmo Panonija: Ptuj v Murški Soboti g. Bergant. prvenstveno tekmo Čakovečki SK: Ilirija pa g. Vesnaver.

SK Svoboda nametni odsek. Postava moštva za nedeljsko prvenstveno tekmo proti ISSK Maribor rez.: Sinkovič II., Majcen, Strnad, Tkalec, Drevenšek, Drčar, Breznik, Sinkovič I., Kolar, Zidanšek. Rezerva Novak II. in Zelenka. Navedeni igralci naj bodo ob 12.30 na našem igrišču. Načelnik.

Skavtizem

Skavtom in prijateljem skavtizma! V nedeljo 15. t. m. priredi klub roverov v Mariboru izlet v Limbuški gozd. Spored izleta je zelo pester in se bo zaključil z

večerno taborno zabavo. Vljudno so vabljeni vsi skavti, posebno pa še prijatelji našega pokreta. Vsak naj prinese s seboj jedilni pribor in mal prigrizek. V primeru slabega vremena se izlet preloži na poznejši termin. Torej v nedeljo ob 9. uri jutraj vas pred državno realno gimnazijo pričakuje: Skavtski klub roverov v Mariboru.

Klub roverov! Kolesarska pionirska četa se odpelje v Limbuški gozd v nedeljo ob 9. uri jutraj. Šotori in ostali inventar v klubovem stanu. Vodja izleta.

Najbogatejši dedič na svetu se je rodil.

Po vestih iz Bombaya je rodila sinahajderabadškega maharadže čvrstega dečka, ki bo najbogatejši dedič na svetu, ker se ceni premoženje, ki ga bo nekoč podedoval ta princ, na nad 200 milijonov angleških funtov sterlingov, kar pomeni v našem denarju nad 40 milijard dinarjev.

Indijski voditelj Patel zbolel.

Po vestih iz Ženeve je predsednik vseindijskega nacionalnega kongresa Vallabhai Patel, ki se mudi v Švici, nevarno zbolel. Patel, ki je najintimnejši politični prijatelj Gandhija, je prispel v Ženevo z namenom, da se udeleži tretje mednarodne konference za Indijo. Njegovo stanje je zelo nevarno.

Pokopališče podmornic na dnu Jadrana

ODKRITJE IZZA ZADNJIH DNI SVETOVNE VOJNE.

Šele pred kratkim je objavil italijanski tisk točne podatke o načrtih nemških podmornic v Sredozemskem morju tik pred koncem svetovne vojne. Da bi mogla nemška admiralteta pričeti torpedirati zavezniške, zlasti pa angleške ladje vsake vrste v Egejskem, Sredozemskem in Jadranskem morju, je bilo zgrajenih v velikih specialnih dokih v Nemčiji 15 velikih podmorskih križark. Te podmornice, ki so bile največje med vsemi takratnimi tipi podmornic, so bile demonstrirane pripelane v mnogih železniških garniturah v vojno pristanišče v Pulj, kjer so jih nemški inženjerji zopet sestavili in jih po vrsti spuščali v morje z nemškimi posadkami.

Za prevoz in sestavljanje teh podmorskih orjakov, kakor tudi za poskusne vožnje je bilo potrebnega kaj malo časa, vendar pa še preveč, da bi bile mogle stopiti te križarke v akcijo, ker je med tem že nastalo premirje. Po poznejših mirovnih pogojih se je Nemčija obvezala, da bo izročila zaveznikom vse svoje podmornice, torej tudi teh 15 podmorskih križark, za katere skoraj nihče ni vedel in s katerih ni bil izstreljen še noben torpedo.

Ko je bilo nemško brodovje, internirano v Scapa Flowu, potopljeno, so dvignile sidra tudi te podmornice, ki so odplule na odprto morje. Med dvema osamljenima in pustima otočkoma so bili položeni električni kabli v že pripravljene zaloge eksplozivnih sredstev na vsaki podmornici, posadke so naglo zapustile svoje mesto in kmalu nato je zagrmelo 15 zaporednih strašnih detonacij. Proti nebu so planili veliki oblaki gostega dima, med njimi pa tudi jekleni kosi podmorskih orjakov. Takoj nato pa je vseh 15 razbitih podmorskih strahovalcev v nekaj trenutkih leglo v svoj grob na dnu modrega Jadranskega morja, kjer bodo ostali negibni na večne čase.

V Italiji se je sicer nedavno pojavila v javnosti želja, da bi se te potopljene podmornice dvignile na površje. Strokovnjaki pa so takoj pobili to idejo inčiarjev s soglasno izjavo, da na teh podmornicah ni bilo nobenih dragocenosti, dočim je na drugi strani vsa tehnična oprema zaradi dolgotrajnega ležanja na morskem dnu popolnoma razjedena in zato docela neuporabna.

Moskva bo pila Volgo

NOV GRANDIOZEN NAČRT V SOVJETSKI RUSIJI.

Letos so bila na severu sovjetske Rusije končana gradbena dela na »Bjelmostroju«, to je prekopu, ki veže Belo morje z Baltičkim. Ta prekop je dala zgraditi Državna politična uprava ali kakor se kratko imenuje GPU, to je sovjetska politična policija, ki je zaposlila pri teh delih politične kaznjence, protirevolucionarje, kulake in druge podobne protisovjetske elemente. Več desetisočev teh čenih delavcev je v razmeroma kratkem času (nekaj nad eno leto) izkopalo novo vodno pot, ki spaja dva ogromna vodna bazena.

GPU se po tem prvem izpitu v svoji novi vlogi, to je na gradbenem področju, loteva sedaj novega velikega gradbenega podjetja in je že pričela graditi velik prekop med Volgo in reko Moskvo. Tako bo pritekla voda iz Volge do moskovskega Kremlja. Novi prekop, ki je bil »krščen« na ime »Moskvolgostroj«, ne bo omogočil le parniškega prometa med Moskvo in Astrahanom, temveč bo črpal moskovski mestni vodovod potrebno vodo iz Volge.

V majhnem mestecu Dmitrovu v pskovski oblasti je bil urejen hidrotehnični laboratorij, v katerem se preučujejo pogoji za zgraditev novega prekopa v vseh podrobnostih. Novi prekop se bo

pričel iz Volge pri ustju reke Dubne. V smeri proti Moskvi bo šel preko Dmitrova, oddaljenega tako od Moskve, kakor tudi od Volge okrog 60 km, nato se bo nadaljeval po strugi reke Činke in se bo končno blizu Pokrovsko-Strešnjeva pri Moskvi iztekal v reko Moskvo. Kakih 40 km od Moskve bodo zgrajene ogromne cisterne, kjer se bodo polnile cevi moskovskega vodovoda z razčiščenno vodo iz Volge. Tako bo mogoče preskrbeti moskovsko prebivalstvo s petkrat večjo množino vode, kakor pa jo dobiva sedaj.

»Moskvolgostroj« bo dolg 127 kilometrov. V prekopu bo zgrajenih 8 velikih preustov za velike parnike, ki obratujejo na Volgi. V Moskvi bo ob ustju prekopa zgrajeno veliko pristanišče z železniško postajo in skladišči.

Dela so se na odseku med Moskvo in Dmitrovom že začela. V dolžini 6 km bo prekop globok 22 metrov. Pri delu se uporabljajo velike sesalke, izkopano zemljo pa odvažajo 7 dolgih vlakov. Ta nova dolga vodna pot bo dograjena do konca leta 1935., spomladi leta 1936. pa se bo otvoril reden paroplovni promet med Volgo in Moskvo. Istočasno bodo imeli moskovski meščani priložnost nazdraviti napredku že s kozarcem prečiščene vode iz Volge.

Zaljubljena guvernanta

V Bruslju je bila več let za guvernanta pri nekem industrijcu 24letna Milda. Njeni večji roki je bil prepuščen: industrijevec sinček Pavel. Ko je Pavel dorasel in bil star 16 let, se je njegova guvernanta čez glavo zaljubila vanj. Zadnje čase se je v svoji pregoreli ljubezni v mladega dečka tako daleč spozabila, da ga je vabila v greh. Deček je vse to povedal svojemu očetu, ki je poklical guvernanta na odgovor in ji odpovedal službo. Dan poprej, preden bi morala guvernanta zapustiti hišo, pa je primešala mleku, katerega je bila poslednjič pripravila za Pavla, strupa za podgane. Ko je njen varovanec popil mleko, mu je postalo zelo slabo. Nenadna sinčkova bolezen je spravila vso hišo na noge in je to priliko porabila guvernanta, da je brez slovesa in brez sledu neznanokam izginila. Poklicani zdravnik zastrupljenemu dečku ni mogel več rešiti življenja. Nekaj časa se je zločinka potikala po mestnih brezicah. Ker pa jo je vest preveč pekla, se je podala na policijo in tam izpovedala in priznala svoj zločin.

Spomenik prvemu evropskemu kadilcu

Španska vlada je naročila nekemu znani kipiari, da izdelajo spomenik prvemu kadilcu tobaka v Evropi. Ta spomenik je bil pred dnevi v Ayamontu v provinci Huelvi svečano odkrit. Kakor se je posrečilo zgodovinsko dokazati, je bil Rodrigo Viego de Jerez prvi kadilec tobaka na evropskem kontinentu. Jerez je spremljal Kolumba na njegovem potovanju v Novi svet. Na Guanahami je opazoval domačine, kako kade neko listje in tako žrtvujejo svojim bogovom. To listje, imenovano »tabacos«, je prinesel Jerez leta 1560. na Šansko in je bil v svoji domovini prvi človek, ki si je prižgal cigareto. S tem pa ni izžval le senzacije, temveč tudi strah in zgražanje svojih someščanov. Praznoverneži so verjeli, da se je v njegovem telesu naselil sam hudič. Vrgli so ga v ječo, kjer je po nekaj letih tudi umrl. V začetku 17. stoletja so prinesli neki menihi tobak v Rim. Dvajset let pozneje je prišlo kajenje v vsej Evropi v modo.

Siamski dvojčci pred poroko.

Ameriški listi poročajo, da sta prispeli te dni na parniku »Aquitania« v New York znaní siamski dvojčci Daisy in Violeta Hiltonovi, ki sta novinarjem izjavili, da se nameravata obe v najbližji bodočnosti istega dne poročiti. Daisy je zaročena z nekim čičaškim dirigentom, dočim je Violetin bodoči mož neki londonski boksač. Daisy je izpovedala, da je zaročena že več mesecev, vendar pa je odlašala s poroko, dokler si ni še njena sestra našla svojega moža. Poroka bo predvidoma še pred Božičem.

Strogo kaznovan angleški general

V Greenwichu pri Londonu je bil ob ogromni udeležbi in zanimanju javnosti končan zanimiv proces proti brigadnemu generalu G. E. Smithu, ki je bil postavljen pred sodišče zato, ker je vozil s svojim avtomobilom čez neko cestno križišče, čeprav je bil z rdečo signalno svetilko zaprt promet v dotični smeri. General je na razpravi izjavil, da ni videl rdeče luči, sicer pa da se itak ni pripetila nobena nesreča. Sodišče ga je pa vendarle obsodilo na denarno globo 80 funtov, kar pomeni dvakratno normalno globo. To ostro obsodbo je predsednik sodišča utemeljil tako, da je bil general vzgojen za mnogo bolj povečan skrb in občutek dolžnosti, kakor pa navadni državljani, in zasluzi zato dvojno kazni, ker se je pregrešil proti strogim cestno-polijskim predpisom in tako zanemaril svojo dolžnost.

Znanstveno raziskavanje bolezni na kaznjencih.

Kakor smo že poročali, je obolelo 1 doslej še neugotovljenega vzroka večst oseb v raznih severnoameriških zveznih državah za spalno boleznijo, ki je pazah tevala tudi že mnogoštevilne smrtne žrtve. Strokovnjaki so se končno zedinili v domnevi, da povzroča spalno bolezen pik nekega komarja. To domnevo pa je bilo treba znanstveno raziskati. Ker ni bilo v ta namen nikogar drugega na razpolago, ki bi se dal namenoma pičiti od teh komarjev, se je učenjakom ponudilo 10 ameriških kaznjencev v državi Mississippi. Rezultati teh poskusov še niso znani.

Samomor iz strahu pred vojno.

V Mistelbachu v Avstriji je bil naroden v nekem vodnjaku, globokem 6 metrov, tamkajšnji 64letni posestnik Josef Fritz, ki je izvršil samomor iz zelo čudnega vzroka. Že celo leto je trpel za hudo živčno boleznijo. Svojim sosedom in domačim je pogosto pripovedoval, da bo kmalu izbruhnila nova vojna, zaradi katere bo izgubil vse svoje premoženje. Ta strah ga je prevzel tako zelo, da je skočil v vodnjak in utonil.

Zaklad »Lusitanije« pred dvigom?

Znani graditelj podmornic kapitan Simon Lake je sklenil prihodnje leto s pomočjo podmornice »Explorer« dvigniti s morskega dna zaklad, ki se je potopil s prekomorskim orjakom »Lusitanijo« vred med svetovno vojno, ko je bil ta veleparnik potopljen od nemških podmornic in je dalo to povod za vstop Združenih držav v svetovno vojno. Kapitan Lake podmornico šele gradi, prve potapljaške poskuse v gornji namen pa bo izvrševal v indijskih vodah, kjer se bodo njegovi potapljači skušali spustiti pri Bahamskem otočju do največje morske globočine.

Marlj Skalan:

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnostih človeške prošlosti

Svoje čete smo poslali proti njim na ulice šele tedaj, ko je bilo že prepozno. Morda je bila to največja in najusodnejša napaka. Če bi imeli sedaj še poveljnika Istrisa in njegove čete, bi lahko z večjim zaupanjem gledali v svojo bodočo usodo. Naša palača bi se dala še dolgo uspešno braniti, in morda bi med tem časom našli še neki način uspešne protiakcije. Sedaj smo skrajno oslabiljeni. Zaprti smo tu v palači in oropani celo hišne centrale, ki bi nas edina lahko preskrbeljevala z zadostno energijo za pogon strojev in oskrbovanje orožja. Čete, ki so nam še na razpolago, zadostujejo komaj za razvrstitev straž pri vhodih, toda to ni zadosti. Edino pametno bi bilo ugoditi zahtevi vodstva revolucije, a prijatelji, zavedati se moramo na drugi strani, da se s tem prostovoljno in za vse večne čase odpovemo svojim pravicam, da prepustimo svoja mesta ljudem, o katerih ne vemo, če bodo in kako bodo mogli nadaljevati naše delo. Mimo tega jim izročamo tudi svojo usodo in usodo svojih najdražjih. To kar nam obljubljajo, ni nikakršno zagotovilo, da nas bodo pustili žive in svobodne.

Nasprotno napovedujejo nam brez prikrivanja, da nas bodo zaprli in izročili revolucionarnemu sodišču. Če premislim vse to, se mi zdi, da bi bilo nazadnje vendarle bolj junaško braniti se do zadnjega trenutka, kakor pa se vdati. Če pademo — pademo. Če se pa vdamo, bo naša končna usoda itak docela ista: smrt. Storite karkoli hočete, nočem vam vsiljevati svojega mnenja; povedal sem samo, kako mislim in kakšen je naš dejanski položaj.

»Slišali smo vajino mnenje«, je dejal senator Belis. »Razveseljivo ni. Sedaj želim slišati še vaše nasvete, svetovalci!«

»Prepričani smo,« je spregovoril eden v imenu ostalih, »da ne gre več samo za nadaljevanje poslanstva, ki nam je bilo določeno v pravadni prefeklosti, marveč tudi za življenje vseh nas, ki tvorimo vladajoči razred, tisti razred, ki je bil vedno nosilec duha in moči atlantskega ljudstva, Semisirisa in Oceanopolisa. Glavni namen revolucije je uničiti nas in izročiti vladu in upravo onemu razredu, ki je bil doslej samo vršilec naše volje, eksekutiva našega poslanstva. Če

je tako, potem ne vem, če je mogoča druga rešitev, kakor obramba do zadnje možnosti. Če se vdamo že sedaj, je naša stvar za vselej izgubljena. Nobenega najmanjšega upanja ne bo nikoli več, da bi zopet mogli uveljaviti svoje pravice. Če se pa ne vdamo in se borimo naprej, je vendar še mogoče, da zmagamo in uničimo revolucijo. Treba pa je delati po tečnem načrtu in bolj premišljeno, kakor doslej. Predvsem moramo skrbeti za to, da ne bomo izgubljali svojih ljudi kakor doslej. Zavedati se moramo, da je dragocen vsakdo, ki nam kakorkoli pomaga v boju za naš obstoj in nadaljnje izvrševanje visokega poslanstva.

»Dovolite mi, da spregovorim še jaz«, se je oglašil naposled veliki duhovnik Rearis. »Dobro veste, da ne govorim rad in se dvignem samo tedaj, kadar mi to veleval ukaz Njega, ki mu služim. Zdi se mi, da je sedaj napočil tak trenutek. Tudi jaz pripadam istemu razredu kakor vi. Potomec sem velikih duhovnov, ki so čuvali besedo velikega Rāja iz pravadnih časov ter jo oznanjali vsem rodovom ljudstva atlantskega. Prav zaradi tega se zavedam, da je nauk solnčnega Rāja in poslanstvo, ki je določeno našemu izvoljenemu ljudstvu, več kakor interes enega samega razreda. Manjšina smo, najboljša manjšina, ki vedno vlada in daje smer. Mogoče pa je, da smo se že iztekli, kakor se izteče ura, kadar napočil čas, ko je sedaj treba obnovitve.

Mogoče je volja Njegova taka, da pridemo novi rod, ki naj vzraste iz širokih plasti našega ljudstva, ves poln novih svežih sil. Ne razumite me krivo, nisem in že po svojem položaju ne morem biti niti pristaša niti zagovornik upora. Mislim pa, da je naše sklepanje popolnoma odveč in ne bomo našli rešitve. Če je volja solnčnega Rāja taka, da mora naš razred propasti in se mora poslanstvo ljudstva Atlantov vzeti iz rok doslej vladajočih ter izročiti celokupnemu narodu, potem se bo to zgodilo tudi tedaj, če uporabimo vse svoje sile v obrambo proti uporu. Če pa je njegova volja drugačna in hoče še nadalje prihraniti nam pravice, ki smo jih imeli doslej, potem se bo tudi to zgodilo, pa če prekrizamo roke na prsih in negibno čakamo nadaljnje usode. Po vsem tem, kar se je doslej zgodilo, morem sklepati, da dosednjega reda ni več mogoče ohraniti. Naša obramba bo ostala neuspešna in naš poraz bo ob koncu še večji, če se upramo, kakor če se vdamo. To je moje mnenje; to so besede, ki so mi privrele iz navdahnenja. Ista čuvstva, porojena iz slutenj in razodetja velikega Rāja, so prevzela tudi našega predsednika Semisira Ramisa. Zato nas je zapustil in se umaknil v svoj dvorec. Ni se hotel omadeževati s krvjo svojega ljudstva. Bratje, sledimo njegovemu vzgledu, vdajmo se in prihranimo tako še večje gorje!«

(Dale prihodnosti.)

Delavci in nameščenci-Sokoli!

Volitve v Delavsko zbornico so pred nami. V ta naš stanovski parlament bodo izvoljeni delegati za daljšo dobo in je zato potrebno, da Vas, tovariši nacionalisti, opozorimo na sledeče: Pri teh volitvah si stopijo nasproti marksistični internacionalci, krščanski socialci in strnjene vrste zavednega jugoslovanskega nacionalnega delavstva in nameščenstva.

Vedeti morate, da ne morete voliti rdeče liste marksistov, za katerimi se skrivajo tudi vsi nacionalni elementi in sovražni nam tuje rodi, ki nimajo niti trohice ljubezni za naš narod in ki kažejo to svoje sovraštvo do vsega, kar je jugoslovansko, ob sleherni priložnosti, zlasti v svojih obratih. Prišli so k nam le zato, da si zberejo iz znoja in dela naših ljudi svoje bogastvo, ki ga uporabljajo v tujini za bič, ki naj bi zavladal nad našo Jugoslavijo. Sokoli in strelci ter vsi ostali pristaši nacionalnih organizacij, ali je mar vaše mesto pri volitvah prihodnje nedelje na strani teh izkoriščevalcev našega ljudstva?

Ne! Vaša sveta dolžnost je, da greste v neizprosni boj za novo nacionalno borbena strokovno fronto, ki je z vsem dosedanjim delom povsod pokazala, da je prava, močna in edina zaščitnica vseh nameščencev in delavcev. Ali vas vsi dosednji dogodki izven naših državnih mej doslej še niso dovolj izučili? Ali se boste mar pustili še nadalje voditi od majhne peščice marksističnih generalov in se dali vpregati v internacionalni voz, ki so ga zapustili vaši tovariši že vseposod? Zveza privatnih nameščencev Jugoslavije s centralo v Zagrebu, ki nosi naslov »Savez privatnih nameščenikov Jugoslavije«, nam je štenika Jugoslavije, z vsemi njenimi podružnicami v dravski banovini je marksistična strokovna organizacija, članica II. internacionalne in je v kolaboraciji z marksistično strokovno komisijo avantgarda marksistične ideologije.

To si naj vsak Sokol in vsak član strelskih družin dobro zapomni!

Prav tako ni vaše mesto med rednimi ovčicami punktaških voditeljev in slovenskih katoliških separatistov, ki z vsem svojim nehanjem v mladi zgodovini naše nacionalne države več kot jasno dokazali, da jim ni za smoteno in pozitivno delo v korist vsega naroda in močne Jugoslavije, temveč so iz sebičnih strankarskih ozirov žrtvovali dragocene narodne dobrine

propasti in zamudili najlepše priložnosti za napredek celokupnosti.

Naš pokret je sicer še razmeroma mlad, vzklik je pa iz krvi onih stotisočev, ki so s svojimi kostmi na bojnih poljanah pomagali graditi zedinjeno Jugoslavijo. Sokoli in strelci ter vsi nacionalisti! V najkrajšem času vam bo popolnoma jasno, kdo je vaš resničen zaščitnik in kdo vas hoče le še naprej izkoriščati. Samozavest in nacionalni ponos morata slehernega izmed vas, ki ljubite svojo domovino, privedi med nas! Zato posvetimo zadnji teden pred volitvami v Delavsko zbornico vse svoje sile svetemu nacionalnemu boju, iz katerega moramo iziti častno za nas in našo domovino!

Bratje Sokoli, tovariši nacionalisti! Pomislite samo, da je postal v zadnjem času v naši, na zunanji tako prijazni industriji, pritisk tujcev in zlasti marksistov tako močan, da se naši bratje in naši tovariši boje, da bodo v primeru, če se bodo izvedle volitve v obratih in bodo volili oni našo listo, zaznamovani kot »g a r j e v i« in da bodo ob prvi priliki vrženi na cesto. Zato zahtevamo: Volitve izven obratovališč, da bo kontrola, kdo je volil našo listo, po nasprotnikih nemogoča in da bodo naši bratje in tovariši, ki so pripravljani vsak trenutek žrtvovati tudi življenje za svojo ljubljeno domovino, lahko brez skrbi in kontrole svobodno glasovali. To naj vzamemo na znanje tudi vsi merodajni činitelji!

Pričakujemo, da se bodo odprle oči prav vsakemu našemu človeku in da bo vsak brez pomišljanja vstopil v bojne vrste jugoslovanskih nacionalnih delavcev in nameščencev. Kdor bi pa hotel ostati na strani marksistov, naj ve, da potem zanj ni več imena: nacionalist. Isto velja tudi za vse člane sokolskih in strelskih organizacij, ki bodo nedvomno trezno prevdarili dejanski položaj in se ne bodo dali v noben primeru pregovoriti, da bi glasovali za rdeče in črne internacionalce. Že večkrat so marksistična in katoliška glasila blatila in preklinjala vse, kar je sokolsko in nacionalno!

Zato si dobro zapomnite: Pri nedeljskih volitvah boste brez vsakega pomisleka in z odločno roko raztrgali rdečo, belo in zeleno glasovnico in oddali le modro, ki je edina legitimacija pravih in poštenih Jugoslovancev! Sokoli! Nacionalisti! Strelci! V skupen boj za nacionalni delavski parlament!

ZABOJČKI OD KVASA
2 do 16 kg. poceni prodaja
M. Vrhunc, Maistrova ulica
št. 17. 3496

SVEŽE KISLO ZELJE
(tudi v glavah farma) dobite
v trgovini z živili I. Siraka
nasl. Josip Skaza, Glavni trg
rotovž. 3903

DEKLICO
17 mesecev staro, dam za
svojo. Ponudbe pod »Vdovec«
na upravo »Večernika«. 3901

JEDILNI KOSTANJ
razpošilja po najnižji dnevni
ceni Korošec Jožef, Majšperk.
3905

SLIKARSKI MOJSTRI.
POZOR!
Prosta licitacija šablonov
(vzorci) po najnižji ceni, v
sredo, dne 18. t. m. ob 10.
uri pri špediciji. Aleksandrova
cesta 55. 3925

POHIŠTVO
Istnega izdelka kupite naj-
cenejše pri Železingerju, Tr-
žaška cesta 18. Linhartova
ul. 4. 3936

SIVILJA ZA DAME IN
OTROKE
se priporoča. Maistrova ulica
št. 17, II. nadst. 3943

OTOMANE.
madrace, žilne in tapetovane
vložke, odeje, zavese, blazine,
perje, puh kupite najcenej-
še pri Novaku, Koroška cesta
8, Vetrinjska ulica 7. 3908

KUPIM VSAKOVRSTNO PO-
HIŠTVO
v sirovem stanju. Plačam takoj.
Naslov v upravi Večernika.
3909

Karo
čevlji
so sedaj
Gosposka 13

Prodajam

STAVBENA PARCELA.
v sredini mesta, poceni na
prodaj, kakor tudi hiša s tre-
mi stanovanji, kopalnico in
vrtom. Vprašati, Židovska u-
lica 8, Zidanšek. 3912

TRENCHOATE

Din 725^{.-}, 925^{.-}, 1100^{.-}

izgotovljene in po meri dobite samo pri

FRANCU CVERLINU

3920 Maribor, Gosposka ulica 23

GLASOVIR
na prodaj. Tattenbachova uli-
ca 19/I, vrata 7. 3906

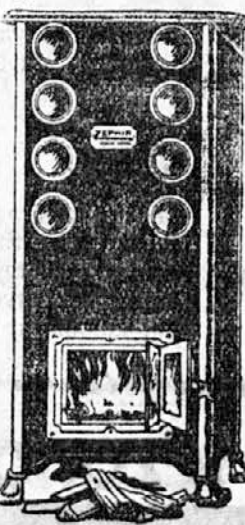
JAZBEČAR.
Čiste pasme, priporočljiv lov-
cem, na prodaj. Istotako ko-
palna banja, pločevinasta. Tr-
žaška cesta 5. 3922

KUHINJSKA OPREMA
in drugi deli pohištva, vse
novo, poceni na prodaj. Na
gled v Slovenski ulici 24.
dvorišče. 3932

MALA ŽELEZOSTRUŽNICA.
tudi na nožni pogon na pro-
daj. Naslov v upravi »Večernika«.
3937

Kolosalen prihranek na kurivu
dela

„ZEPHIR“ - peč

ki je najcenejša peč se-
danosti. „ZEPHIR“ - peči
Vam prihranijo v teku let
mного tisoč dinarjev.

Izdelek tt.
„ZEPHIR“ tovarna peči
Subotica.

Tovarniško zastopstvo:
V Mariboru: Pinter & Lenard
V Celju: D. Rakusch
V Ljubljani:
Venceslav Breznik

Zahtevajte brezplačne
prospekte! 3487

Kupim

KUPIM KNJIŽICO MESTNE
HRANILNICE.
Dopisi na upravo »Večerni-
ka« pod »Takošnje plačilos«.
3917

Posest

HIŠE PRI MARIBORU
za 15.000, 22.000, 30.000 Din
itd., gostilne, vile, posestva
prodaja Posredovalnica Ma-
ribor, Frančiškanska ulica 21.
3928

Sobo odda

ODDAM OPREMLJENO
SOLNČNO SOBO.
uporaba kopalnice, Palača Po-
kojninskega zavoda. Vhod Vr-
stovškova 4/I, vrata 29. 3911

OPREMLJEN KABINET
tako oddam. Fochova ul. 18.
3915

OPREMLJENO SOBO
s posebnim vhodom, elektr.
lučjo, oddam. Magdalenska ul.
št. 50. 3916

ODDAM POCENI OPREM-
LJENO SOBO
eni ali dvema osebama. Pre-
šernova ulica 18/II, vrata 12,
vogal Maistrove ulice. 3919

OPREMLJENO SOBO.
čisto, s posebnim vhodom,
tako oddam. Meljska cesta
43, pritličje I. 3924

Sobo išče

MAJHNA PRAZNA SOBICA
se išče za takoj. Ponudbe na
upravo pod »Redni plačnik«.
3935

Stanovanje

LEPO DVOSOBNO STANO-
VANJE
v Magdalenski ulici, s pred-
sobo, pralnico in pritliklinami,
tako oddam mirni stranki.
Vprašati na Radvanjski cesti
št. 24. 3921

STANOVANJE.
dvosobno in enosobno s ku-
hinjo v Stritarjevi ulici 31
oddam v najem. Vprašati:
Videl. Gosposka ul. 5. 3926

Dijaško
stanovanje

DIJAKA (GOSPODIČNO)
sprejemmo v vso oskrbo. Na-
slov v upr. Večernika. 3923

Lokal

LOKAL ZA TRGOVINO ALI
OBRT

s postranskimi prostori se
odda takoj v najem v Tru-
barjevi ulici št. 9, pritličje.
Pojasnila daje Celjska poso-
jilnica d. d. podružnica Ma-
ribor ter Mariborski kreditni
zavod z. z. o. z. 3900

VELIKO LEPO DELAVNICO.
pripravna tudi za skladišče,
v centru, oddam v najem.
Vprašati pri hišniku, Gospos-
ka ulica 11. 6023

Službo išče

PRODAJALKA
z večletnim službovanjem
želi primerne službe, zmogla
kavcije. Ponudbe pod značko
»Delikatosa« na upravo »Ve-
černika«. 3931

Zgubljeno

ZLATA VERIŽICA
se je včeraj izgubila. Pošte-
njaka, ki jo najde se naproša,
da dotično odda v pisarni
dr. Pernata, Aleksandrova
cesta, proti bogati nagradi.
3930

Pouk

ENGLISH LESSONS.
Miss Edith Oxley. Krekova
18/II. 3796

NEMŠČINA
brez učenja posameznih bes-
sed. Moderna metoda, priklad-
na tudi za jezikovno nena-
darjene osebe. Naslov v upra-
vi. 3929

Mali oglasi

Razno

POHIŠTVO

Istnega izdelka dobavlja po
skrajno zmernih cenah Zalo-
ga pohištva združenih mizar-
jev. Vetrinjska ul. 22. nasproti
vrčke V. Weixl.

ZABOJČKI OD KVASA
od 4 do 16 kg na prodaj. M.
Vrhunc, Maistrova ulica 17.
SIVALNE STROJE IN KO-
LESA.

nove in rabljene, kakor otro-
ške vozičke proda po najnižji
ceni Alojz Ussar, Maribor.
Trubarjeva 9/I. 3443

JOS. TICHY IN DRUG.
Konces. elektrotehnično po-
djetje. Maribor, Slovenska
ul. 16, tel. 27-56, proizvaja
elektroinstalacije stanovan-
skih hiš, vil, gospodarskih
objektov, zaloga motorjev,
lestencev, svetilk, elektroin-
stalacijskega blaga po kon-
kretnih cenah.

MARTIN SAFRAN.

sobo-črkoslikar, pleskar in li-
čar, Maribor, Slovenska ulica
16, prevzema vsa v to stroko
spadajoča dela ter jih izvršuje
dobro in poceni. 2925

Pijte dreveno
BRASIL-MATTE
1 urečica Din 5.-
Z. ANDERLE,

ZLATO.

zlatnike in platin kupuje po
najvišjih dnevnih cenah Mar-
iborska afinerija zlata. Orož-
nova ulica 8. 2642

KUPIM STARE URE.

zlato in srebro, zastavne li-
ste itd. Izdelujem nezlomljiva
stekla. Popravila izvršujem
najcenejše. Ignac Jan. Glavni
trg, Maribor. 2823

KOŽUHOVINASTE

plašče moderniziram in pre-
krojim v jope po največjih
pariških in dunajskih krojih.
Jamčim za strokovno in so-
lidno delo ter točno postrež-
bo. P. Semko, krznarski moj-
ster. Gosposka ulica 37. 3360

IZURJENA ŠIVILJA

gre šivat na dom. Naslov v
upravi »Večernika«. 3858

STANOVALCA

s 4 delovnimi močmi, sprejme
Zenkovič, Pivola št. 6, pošta
Hoče. 3888

KOŽUHI

v veliki izbiri!

Izdelava novih kožuhov, ka-
kor tudi moderniziranje starih
v strokovnjaški izvršitvi po
najnižjih cenah. Julijana So-
per, krznarstvo, Maribor,
Glavni trg 9, zraven manu-
fakturne trgovine Majer.
3714

POSJOJILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR. NARODNI DOM

stanovljena i. 1882.
Stanje hranilnih vlog 70 milijonov Din
Rezervni zakladi 8.800.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje
najkulantneje. — Rentni davek plačuje iz svojega.

TONEJC RUDOLF - Ptui, Krempljeva 4

Avtošpedicija: Prevoz pohištva, vina, slatine, poljskih pridelkov, stavb. materiala, živine itd.

Avtotaksi: v hiši

Trgovina z benzinom: Bencinska črpalka pred magistratom, Vacuum in Standard avtoolja, razna strojna olja, olje za šivalne stroje, karbolinej ter barve, firneš, terpentin, parafin, kolomaža, čopiči, špirit denat itd.

Knjigarna in papirnica Tiskovne zadruge v Mariboru Aleksandrova cesta 13

priporoča za šolsko sezijo vse šolske knjige in potrebščine za vse vrste šol po zelo nizkih cenah. Javni in privatni uslužbenici se lahko poslužujejo ugodnosti plačavanja v obrokih.

Za jesensko sezono

Vam priporočamo

čedne barhente za obleke v najlepših vzorcih in vezavah

Volneno blago za obleke v zadnjih modnih vezavah

Blago za kostume in plašče izborne kvalitete

Svileno blago v zadnjih modnih barvah

Blago za podlage, najraznovrstnejše modne okraske in ves krojaški pribor

Tekstilana Büdefeldt preje F. Michelitsch

Maribor, Gosposka ulica 14

Za vse brez izjeme!

Kdor se hoče prijetno zabavati, biti poceni postrežen z dobrimi jedili in okusno kapljico, naj ne pozabi na **gostilno Kosič**, tik novih vil na koncu Koroščeve ulice.

Prostovoljna sodna dražba

V četrtek, dne 19. oktobra 1933 ob 10. uri predpoldne bo v Framu prostovoljna javna sodna dražba v zapuščeno Vidmar Ivana spadajočih zemljišč in premoženja. Prodalo se bo: posebejno vinograd z vsem poslopjem, travniki, njiva, tehtnica — mostovnica. Izkupilo je plačati eno tretjino v štirinajstih dneh, eno tretjino v treh mesecih, eno tretjino v enem letu. Izkupilo se plača polovico v gotovini, polovico v hranilnih knjižicah.

Natančnejši dražbeni pogoji se zamorejo v pogledati pri sreskem sodišču v Mariboru, soba št. 4 ali pri Dr. Stanku Mihelcu, advokatu v Mariboru, Aleksandrova cesta 10 in ev. v pisarni dr. Modice Ivana, advokata v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 5.

Čitajte »Večernik« !

FEIERTAG

Pisarniški Papir

in pisarniške potrebščine kupite najbolje v

TISKOVNI ZADRUGI
MARIBOR
Aleksandrova c. 13

Cvetlice

vence in šopke
dobite najceneje
v cvetličarni

Požar, Tyrševa 36
palača Ban. hran.

Za plašče

obširno kožuho, podolgate gumbe in zaponke, usnjene pasove nudi

C. Büdefeldt
Gosposka ulica št. 4

„TURIST“

Telefon št. 28-24

pristen črn ržen kruh je zelo redilen!

Ostane v največji vročini 8 do 10 dni svež in zdrav, ter se zato vsem turistom, restavracijam in delikatesnim trgovinam najtopleje priporoča.

Glavna zaloga: Maribor, Betnavska 43 in Glavni trg, v trgovini Jos. Skaza, prej Sirk.
Podružnica: Nova vas

E IX 5544/32-16

Dražbeni oklic

Dne 22. novem. 1933 ob 10. uri bo pri podpisanih sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga Lehen vlož. št. 1
Cenilna vrednost: Din 669.103.60
Vrednost pritikline: Din 17.800.—
Najmanjši ponudek: Din 446.068.50

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.
dne 15. septembra 1933.

Znižali smo ceno knjigi

„Prokletstvo ljubezni“

**od Din 35'- na
Din 23'—**

**Dobite jo v upravi Jutra in Večernika
v Mariboru, Gosposka ulica št. 11**

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE

nasproti pošte, prej JUZNOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** proti najugodnejšemu obrestovanju

Najbolj varna naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno